

ИНСТИТУТ
ПО ПУБЛИЧНА
АДМИНИСТРАЦИЯ

СБОРНИК
ДОБРИ
ПРАКТИКИ

2024

Скъпи колеги и приятели,

Представяме на Вашето внимание **Сборника с добри практики в държавната администрация за 2024 година!**

Настоящото издание включва **24 добри практики**, които отразяват стремежа към непрекъснато подобряване на управленските процеси и административните услуги. Чрез тази инициатива се цели укрепване на капацитета на институциите и тяхното утвърждаване като модерни и ефективни организации, способни да отговорят на съвременните обществени нужди и предизвикателства.

Основната цел на конкурса е да предостави **платформа за споделяне на постигнати резултати, добри практики и иновативни подходи**, които подчертават ангажимента на държавната администрация към развитие и усъвършенстване. Важно е да продължим да популяризираме и подкрепяме тази инициатива, която насърчава обмена на опит и идеи между институциите, като същевременно повишава тяхната видимост и обществено доверие.

Към момента нашата Банка с добри практики включва **345 отличени примера**, които служат като ценен ресурс за институции, търсещи вдъхновение и практически решения. Тези примери свидетелстват за устойчивото развитие и иновационния дух, който характеризира публичния сектор у нас.

С надеждата, че все повече администрации ще се включат в бъдещи издания на конкурса, отправяме покана за участие през 2025 година. Убедени сме, че всяка добра идея заслужава подкрепа и признание. Нека заедно допринесем за изграждането на по-ефективна, прозрачна и модерна администрация, която работи в полза на обществото.

Сборникът е не просто документ, а инструмент за обмен на знание, стимулиране на сътрудничество и насърчаване на високи стандарти в държавното управление.

Павел Иванов

Изпълнителен директор на ИПА

СЪДЪРЖАНИЕ

Категория – Управление на хората

Грижа за психичното здраве на служителите в НАП	6
Повишаването на дигиталната компетентност – позициониране на Столична РЗИ в XXI век	8

Категория – Социална отговорност

Онлайн инструмент „Провери дали работиш недеклаирано“	12
Програма „Превенция и профилактика на здравето на населението на Община Велико Търново“	15
Конкурс за ученическо есе на тема „Образованието не променя света, а хората, които ще променят света“	18
Направено от деца за деца, Благотворителна кампания за детското отделение на ловешката болница	20
Организиране и провеждане ежегодно на „Дни на Ардино“ и „Фестивал на чистите храни от Родопите“ под мотото „Ръка за ръка за Ардино“	23
ЗаЕдно за „Милион усмивки“	26
Фонд в подкрепа на социални предприятия към Община Варна	29
Обучение на лица с интелектуални затруднения за придобиване на знания и умения за опазване на околната среда, за популяризиране на послания и възможности за овластяването им като застъпници на екологичната кауза	32
„Не сте сами“ – обединена кампания на Агенция „Митници“ и НАП за превенция на наркотична и хазартна зависимост сред младежите	36
Изложба „Архиви на свободата“ / „Да бъдеш свободен“	40

СЪДЪРЖАНИЕ

Категория – Технологични решения за открито управление и административно обслужване

Оптимизиране процеса по прием на граждани и въвеждане на приеми в дигитална среда	44
Изграждане на Единна информационна система (ЕИС) за нуждите на Комисията за финансов надзор	47
Електронен магазин на ОП „Социално предприятие за хора с увреждания – Пловдив“ за пазаруване онлайн в България и чужбина	51
Внедряване на високотехнологични устройства с изкуствен интелект в работния процес на Община Бургас	53

Категория – Устойчиво развитие

Енергийна общност Габрово. Първата енергийна общност в България	56
Компетентности за сребърна икономика - ARGENTUM - Strategic competencies for Silver Economy	59
Насърчаване на компостирането в Община Смолян за смекчаване и адаптация към климатичните промени в унисон с Целите на ООН за устойчиво развитие	61
Партньорство за устойчиво развитие на туризма в Област Ловеч	64
Горска класна стая	68
Парк „Приказната гора“	72
Създаване на платформа за сътрудничество между висшите училища, изследователските организации и бизнеса	74
Оценка на приобщаващото образование за качество, социално включване и устойчиво развитие	77

КАТЕГОРИЯ УПРАВЛЕНИЕ НА ХОРАТА

ДОБРИ ПРАКТИКИ 2024

1.1 1-ВО МЯСТО

ГРИЖА ЗА ПСИХИЧНОТО ЗДРАВЕ
НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В НАП

Администрация: Национална агенция за приходите

Ключови думи: психично благополучие, психично здраве, физическо здраве, удовлетвореност, мотивация, ангажираност

Период на реализиране: от март 2022 г.

Официална интернет страница: www.nap.bg

Контакти: Мария Димитрова, директор дирекция „Човешки ресурси“,
maria.dimitrova@nra.bg

■ Описание на практиката

Хората са най-ценният и значим капитал на Националната агенция за приходите (НАП). Като гъвкава и просперираща организация, ориентирана към резултати и взаимоотношения на сътрудничество, грижата за хората винаги е в началото на всички процеси и дейности по управление на човешките ресурси. Водени от желанието да бъдем в подкрепа на нашите служители, през 2022 г. поставихме началото на мащабен проект на тема: „Грижа за психичното здраве на работното място за служители на НАП“. Нашата цел е да осъществим серия от инициативи, чрез които да повлияем положително на организационната среда и да предоставим знания, грижа и подкрепа на служителите.

■ Целева група

Практиката е насочена към служителите на администрацията.

■ Състояние на практиката преди внедряване

Новите предизвикателства, пред които се изправят над 8000 слу

жителите на НАП след пандемията от COVID-19, постоянните стрес, тревожност, и несигурност влияят по неподозрян начин на личното усещане за успех, професионалното представяне, мотивацията, качеството на живот, баланса между професионални и лични отговорности и цялостното отношение към живота. А моделите, които сме използвали до момента, не работят. Осъзнахме, че са необходими действия за подобряване на психичното здраве на персонала. Липсваха обаче конкретни данни за психичното здраве на служителите и за факторите от работната среда, които имат потенциала да окажат негативно влияние върху него. Без тях начинанието ни би било нецеленасочено, и следователно – неефективно. Нуждаехме се от организационно изследване със специализиран инструмент за събиране и анализ на данни, който да е съобразен със спецификите на Агенцията. Оказа се и че служителите се нуждаят от по-задълбочени познания за психичното здраве и факторите от работната среда, които му влияят. Установихме, че темата засяга табута, дискриминация или стигма, което означаваше, че се налага да организираме мащабна информационна кампания.

■ Цел на практиката

Основна цел на нашия проект е да се определят и внедрят политиките, които НАП следва да прилага, с цел осъществяване на грижа за психичното здраве и благополучие на персонала, да се дадат насоки на ръководството и служителите в Агенцията относно управлението на проблемите, свързани с психичното здраве на работното място.

Подцели на практиката: преглед на управлението на проблемите с психичното здраве на работното място и на добрите практики; разработване и внедряване на политика за психичното здраве на работното място; повишаване на информираността по темата „Грижа за психичното здраве и благополучие на персонала“, да се дадат насоки на ръководството и служителите в Агенцията относно управлението на проблемите, свързани с психичното здраве на работното място.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

Определихме следните стъпки за внедряване на политиките за грижа за психичното здраве на служителите в НАП:

1. Разработване на програма за комуникация на ниво организация с цел повишаване на информираността на служителите.
2. Разработване на инструмент за събиране и анализ на данни за актуалното психично здраве на служителите и за факторите от работната среда, които му влияят, и провеждане на мащабно организационно изследване.
3. Разработване на модули за обучения и провеждане на обучения и самообучения на ръководители и служители за задълбочаване на знанията за психичните предизвикателства, за действия по преодоляване на предразсъдъците и стигмата в тази област, разпознаване на симптоми и предприемане на конкретни действия при нарушения в психическия баланс на служителите.

4. Разработване, прилагане и оценка на конкретни планове за действие и консолидиране на дейностите по психично здраве в политиката на организацията.

■ Сектори на устойчивост

Практиката принадлежи към секторите на социална и икономическа устойчивост. Чрез нея се оказва социално-психологическа подкрепа на служителите, което води до повишаване на усещането за благополучие, повишаване на мотивацията, ангажираността и удовлетвореността им, намаляване на отсъствията от работа и повишаване на производителността.

■ Трансфериране на практиката

Практиката може изцяло да се трансферира във всички други администрации, като е напълно възможно различните организации да я адаптират съобразно спецификите на собствената организационна култура и наличните човешки ресурси.

■ Дигитализация

Документооборотът се осъществява по електронен път - чрез електронни документи и имейл комуникация. Комуникацията и популяризирането на проекта за осъществяване на грижа за психичното здраве се осъществяват в електронния информационен портал на НАП – „НапНет“, достъп до който имат всички служители на организацията. В него има възможност да се обособяват отделни рубрики, да се публикува важна информация и съобщения. Проведеното обучение за обучители като стъпка от практиката се реализира в дистанционна форма в онлайн среда през приложението „Zoom“. В „Системата за дистанционно електронно обучение“ (СДЕО) на НАП е осигурен достъп за всеки служител до курсове за самообучение, чрез които персоналът може да надгради знанията и уменията си за управление на собственото психично здраве. Обособени са електронни форуми за споделяне на мнения, опит и добри практики.

■ Ефект от внедряване на практиката

Отчитаме позитивен ефект. Служителите, които реализират стъпките от плана за внедряване на политики за грижа за психичното здраве, повишиха своята ангажираност, надградиха компетенциите и уменията си в областта на управление на стреса на работното място и оказването на подкрепа.

Звеното за „Управление на човешките ресурси“ получава все повече заявки за съдействие в тази посока. Повиши се информираността по темата в организацията. Възможностите за дигитализация на различни дейности от практиката водят до спестяване на време и

средства. С помощта на конструирания инструмент за измерване на психичното здраве придобихме точна представа за нивата на психологическо благополучие на нашите служители. Диференцирахме ясно факторите от работната среда, които водят до стрес, демотивация и намаляване на ангажираността. Това ни позволява да планираме и реализираме специфични и конкретни дейности и подходи, което е условие за тяхната ефективност и ефикасност. Разполагайки с този инструмент, можем да проследяваме регулярно ефекта от практиката и да внасяме промени в нашия план съобразно потребностите на служителите и организацията.

1.2

ПОВИШАВАНЕТО НА ДИГИТАЛНАТА КОМПЕТЕНТНОСТ - ПОЗИЦИОНИРАНЕ НА СТОЛИЧНА РЗИ В XXI ВЕК

Администрация: Столична регионална здравна инспекция (СРЗИ)

Ключови думи: обучение, развитие, качество

Период на реализиране: 18.01.2024 г. - понастоящем

Официална интернет страница: www.srzi.bg

Контакти: Антоанета Пламенова Иванова, директор на дирекция „Административно-правно, финансово и стопанско обслужване“, director_apfso@srzi.egov.bg

■ Описание на практиката

След проведена анкета в електронна среда сред служителите на СРЗИ относно процесите на дигитализация и самооценка на дигиталните им компетентности и въз основа на анализ на предоставените от тях препоръки/предложения за развитие и усъвършенстване на работния процес, се взе обосновано управленско ре

шение от страна на ръководството на СРЗИ, за изготвяне на план за повишаване нивото на дигитална компетентност чрез организиране на ИТ обучения за всички желаещи служители.

Обученията се провеждат съвместно с Агенцията по заетостта чрез предоставяне на безплатни ваучери за 210 служители на СРЗИ.

■ Целева група

Практиката е насочена към служителите на администрацията.

■ Състояние на практиката преди внедряване

Надграждане на електронизацията в работния процес, като продължение на представената през 2022 г. добра практика „Управление на човешкия ресурс в извънредна ситуация“, с която СРЗИ печели първо място на конкурса, обявен от ИПА.

С оглед динамиката в дигитализацията на държавната администрация, инициативата по повишаване на дигиталната компетентност на служителите на СРЗИ е развиващ се процес. Бързо развиващите се технологии, повишаващите се изисквания към предоставяните административни услуги, както и не на последно място – качеството на предоставяната услуга, изисква навременна реакция от страна на ръководството за поддържане на високо професионално ниво у служителите. В началото на 2024 г. в СРЗИ се проведе онлайн анкета, относно процесите на дигитализация и самооценка на дигиталните компетентности на служителите. Основна цел на проучването бе определяне нивото на дигитална компетентност на служителите в работния процес и да се даде оценка на протичащите процеси на дигитализация предприети в периода на COVID пандемията.

Предвид изложеното, проблем не е идентифициран, а по-скоро необходимост от запазване и надграждане на нивото на услугите, предоставяни от СРЗИ, чрез нейните служители.

■ Цел на практиката

Вярваме, че повишаването на дигиталната компетентност на служителите ще доведе до професионално и личностно израстване, което от своя страна ще подобри значително административното обслужване на физическите и юридическите лица, ползващи услугите на Столична РЗИ и същевременно ще направи нашите служители адекватни на предизвикателствата на цифровизацията в съвременното общество.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

Реализацията на практиката става факт при последователни стъпки, както следва:

1. идентифициране на необходимостта;
2. проверка на нагласите на служителите – за развитие и желание за включване в организирани мероприятия/обучения
3. оценка на резултатите по т. 2;
4. организиране на мероприятия/обучения за изпълнение на поставените цели – към момента повече от 90 % от служителите на Столична РЗИ са включени в обучителния курс, организиран от Агенцията по заетостта, като текущо тече обучението на последната група за базово ниво и продължаване към надграждащо ниво – Обучения за DI-GI умения и компетенции.

■ Сектори на устойчивост

Осъществяваната добра практика сред екипа на Столична РЗИ оказва влияние в социалния сектор. Както бе посочено по-горе, ще се постигнат резултати в две направления на социалния живот – по отношение взаимодействието на служителите като представители на държавната администрация, посредством които се предоставя административните услуги, а от друга – отражение върху личния им живот и осъществяването на контакти в личния социален кръг.

■ Вложени ресурси

Вложените ресурси за реализиране на практиката са:

- човешки ресурс – в процеса на подготовка на анкетата, в процеса на договаряне на условията по провеждане на обученията, служителите на Столична РЗИ, които са част от обучителния процес;
- информационен ресурс – изградените работни станции, които се ползват в ежедневния работен процес и които служителите ползват в хода на обученията си.

■ Съдействие при реализация на практиката

Обученията се организираха и се провеждат съвместно с Агенцията по заетостта, чрез предоставяне на безплатни ваучери по Програма „Развитие на човешките ресурси 2021–2027 г.“, със средства от Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и Фонда за справедлив преход.

■ Трансфериране на практиката

Възможностите за трансфериране на практиката, прилагана в Столична РЗИ, са широки. Водещият елемент е волята на ръководството на всяка организация, която цели и търси развитие на капацитета на своите кадри, като се възползва от предлаганите по програма „Развитие на човешките ресурси 2021–2027 г.“ възможности.

■ Дигитализация

Всички компоненти от прилаганата практика са дигитализирани, предвид факта, че се касае за повишаване на дигиталната компетентност на човешкия фактор. Целият процес – от провеждането на анкетата, до осъществяването на обучението, се извършва изцяло по електронни канали, като самото провеждане на обучението не пречи на работния процес.

■ Ефект от внедряване на практиката

Подобряване качеството на административното обслужване. Част от административните услуги, които Столична РЗИ извършва, могат да се заявяват и чрез официалните електронни канали за кореспонденция, изградени от Министерство на електронното управление. Това изисква добро познаване и владение на софтуерните решения, които се ползват в процеса на работа. Проведеното обучение оказва позитивно влияние върху работния процес и създава сигурност и увереност у служителите, че могат да бъдат ефективни на работното си място. Съответно, тази увереност се пренася и в личен план, където ползването на съвременните технологии е неразделна част от живота.

КАТЕГОРИЯ
СОЦИАЛНА
ОТГОВОРНОСТ

ДОБРИ ПРАКТИКИ 2024

2.1 1-ВО МЯСТО

ОНЛАЙН ИНСТРУМЕНТ „ПРОВЕРИ ДАЛИ РАБОТИШ НЕДЕКЛАРИРАНО“

Администрация: Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ (ИА ГИТ)

Ключови думи: самооценка, недеклариран труд, работодатели, работещи

Период на реализиране: 03.01.2023 г – понастоящем

Официална интернет страница: www.gli.government.bg

Контакти: Ваня Джупанова, главен експерт „Връзки с обществеността“, press@gli.government.bg

Описание на практиката

Онлайн инструмент, насочен към ограничаване и превенция на недекларирания труд. Въпросите оценяват риска от недеклариран труд в различните му направления – работа без трудов договор или при фиктивни условия, нерегламентирани плащания, застрашени ли са животът и здравето на работещите и др. Въпросникът е свободно достъпен за работещи и работодатели на адрес: <https://gli.government.bg/udw/>. Чрез него не могат да бъдат идентифицирани конкретни лица. Събраните данни са само за целите на по-доброто информироване на работещите за степента на индивидуалния риск от полагане на недеклариран труд.

Целева група

Практиката е насочена към гражданите и бизнеса.

Състояние на практиката преди внедряване

Ограничаването на недекларирания труд е сред основните приоритети в дейността на Главната инспекция по труда. Приоритетни сектори на контрол са строителство, селско стопанство, хотелиерство и ресторантьорство, защото анализите на резултатите от контролната дейност, както и на други проучвания и

анализи, показват, че те са рискови по отношение използването на недеклариран труд.

В тези сектори Инспекцията по труда ежегодно планира специални мерки и кампании, които гарантират засилен контрол в тях. При попълване на въпросника ИА ГИТ има още един инструмент за идентифициране на рискови дейности, към които при необходимост да организира засилен контрол.

За неговата ефективност е от съществено значение ограничаването на човешки ресурс на Агенцията да се насочва към рискови, по отношение прилагането на трудовото законодателство, икономически дейности и обекти.

Цел на практиката

Основната цел на инструмента е да подпомага работещите да проверят сами каква е вероятността полаганият от тях труд или част от него да е недеклариран и да получат насоки как да реагират, ако установят, че има риск за техните трудови и социални права. Работодателите също могат да проверят дали прилагат коректно трудовото законодателство и да отстранят несъответствията преди да им бъде извършена физическа проверка.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

За реализацията на практиката е направено изследване на добрите практики на инструментите за оценка на риска, проведено от съвместна работна група на екипа на проекта и норвежки експерти. В Норвегия е проведена среща с участници от България и норвежки експерти за най-честите нарушения, които се допускат спрямо българските работници. Техническите спецификации на инструмента за оценка на риска са направени от съвместна работна група от екипа на проекта и от норвежки експерти. Разработването на инструмента е извършено от външен доставчик в съответствие със Закона за обществените поръчки. Налична е и пълна английска версия на инструмента. За изпълнението на Проекта е проведено социологическо проучване за най-често срещаните форми на недеклариран труд в България. Обобщени са 5 форми на недеклариран труд, около които са написани и въпросите в инструмента – от работата без трудов договор, използването на фиктивни условия,

нерегламентирани плащания и др.

■ Сектори на устойчивост

Практиката принадлежи както към социалния, така и към икономическия сектор.

■ Вложени ресурси

Финансовият ресурс, използван за изпълнението на онлайн инструмента, е 142 680 лв. Инструментът улеснява заинтересованите лица сами да проверяват дали за тях съществува риск от полагане на недеклариран труд. След всеки въпрос е показана препоръка в зависимост от отговора. В долния край на страницата е общата оценка и препоръките към нея (с фон на „светофарен принцип“). Дават се и насоки в кои случаи има основание да се потърси съдействие от контролните органи.

■ Съдействие при реализация на практиката

Инструментът се прилага самостоятелно.

Достоен труд – от теб зависи
Работа на трудов договор

Провери дали работиш декларирано

Иceland Liechtenstein Norway grants

Процент DFPO-1.002-0002-0002 (за комуналности из-за дестинация) от Фонд за двустранни отношения на национално ниво по ФМ на ЕИП и НФМ 2014 - 2021 г.

НЦТД

Софтуер, разработен в изпълнение на проект DFPO-1.002 "Сътрудничество за достойни условия на труд", финансиран от Фонда за двустранни отношения на национално ниво по ФМ на ЕИП и НФМ 2014 - 2021 г.

■ Трансфериране на практиката

Практиката е свободно достъпна за всеки работещ в България. Всяка администрация би могла да я популяризира чрез своите канали за връзка с обществеността и сред своите служители.

■ Дигитализация

Практиката е изцяло дигитализирана. За да бъде направена самооценката, трябва да бъде попълнен въпросникът, който съдържа въпроси, касаещи общата демографска информация и оценяваните рискове. Има възможност въведените отговори да бъдат прегледани и след това да се запазят чрез натискане на бутона „Запази“. В зависимост от отговорите на анкетирания се дават препоръки какво да се предприеме, за да е сигурен, че работи декларирано. Дават се насоки за сезиране на Главната инспекция по труда, Националната агенция за приходите и Националния осигурителен институт. Страницата на оценката се активира след запазването. В долния край на страницата е показана общата оценка и препоръките към нея (с фон на „светофарен принцип“).

Чрез събираната информация не могат да бъдат идентифицирани конкретни лица. Изцяло дигитализираните процеси дават възможност въпросникът да се попълва по всяко време на деня, включително и в извънработното на Главната инспекция по труда.

■ Ефект от внедряване на практиката

Внедряването на практиката допълва информационната дейност на Главната инспекция по труда, насочена към подобряване осведомеността на работещите за техните трудови права и насърчаване на нетърпимост към сивата икономика и трудовата експлоатация. Тази дейност допълва и засилената контролна дейност, осъществявана от инспекторите по труда във връзка с установяването на различните проявления на недекларирания труд.

Данните на Агенцията показват ограничаване на най-тежките форми на такъв, като за седемте месеца на 2024 г. установените работещи без трудов договор са 1914 в сравнение със същия период на м.г., когато са били 2102. За това допринасят и бързите проверки, които бяха въведени тази година и имат специфичен характер, насочен към установяването на работещи без трудови договори.

2.2 2-РО МЯСТО

ПРОГРАМА „ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОФИЛАКТИКА НА ЗДРАВЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО НА ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО“

Администрация: Община Велико Търново

Ключови думи: здраве, превенция, профилактика

Период на реализиране: от 01.09.2023 г. – понастоящем

Официална интернет страница: www.veliko-tarnovo.bg

Контакти: Росица Димитрова, директор на дирекция „Социални политики, здравеопазване, транспорт“, e-mail: rosi.dimitrova67@abv.bg

■ Описание на практиката

Дейностите по Програма „Превенция и профилактика на здравето за населението на Община Велико Търново“ са насочени към жителите на малките, отдалечени и трудно достъпни населени места на общината, с цел превенция и профилактика на социално значими заболявания, както и измерване на определени жизнени показатели. За целта са осигурени преносими медицински куфарчета /ПМК/, снабдени с диагностични медицински устройства за събиране и съхранение на физиологични данни в реално време.

Консултациите и измерването на здравни показатели се осъществяват в съответното населено място от медицински специалисти, назначени за предоставяните от Община Велико Търново услуги за подкрепа на населението в домашна среда, по предварително изготвен график.

■ Целева група

Практиката е насочена към гражданите.

■ Състояние на практиката преди внедряване

През последните години страната ни е изправена пред глобални изпитания в областта на здравеопазването и най-вече в осигуряването на качествена и навременна здравна помощ за населението ни. Такава тенденция се наблюдава и в Община Велико Търново, особено за жителите на малките, отдалечени и труднодостъпни населени места, чиито достъп до здравно обслужване е силно ограничен.

Дефицитът на лекари-специалисти, затрудненият достъп до здравни грижи и неравномерното им разпределение по населени места, както и продължилата над две години пандемия от COVID-19 насочиха усилията на Община Велико Търново активно да работи в посока разширяване и надграждане на предоставяните до момента мобилни интегрирани здравно-социални услуги, особено за жителите на малките, отдалечени и труднодостъпни населени места.

Първичната превенция на здравето е от съществено значение за цялото население в общината, а не само на лицата, които вече са изложени на висок риск.

Цел на практиката

Основните цели по програмата са:

- насърчаване към здравословен начин на живот;
- осигуряване на универсален и лесен достъп за всеки жител на общината до първична профилактика, в т.ч. скрининг на основните рискови фактори за хронични незаразни болести – високо кръвно налягане, диабет, затлъстяване и др.;
- откриване на отклонения в определени жизнени показатели (ЕКГ, кръвна захар, артериално налягане, кислородно насищане на кръвта, телесна температура, показатели на урината, оценка на функциите на белите дробове) и насочване към личните лекари.

Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

1. Оценка на потребността от програмата и идентифициране на целевите групи чрез провеждане на срещи с кметовете и кметските наместници на населените места в Община Велико Търново.
2. Разработване на концепция за реализация на програмата;
3. Обсъждане на идеята с ръководството на Община Велико Търново.
4. Разработване и утвърждаване от Кмета на Община Велико

Търново на Програма „Превенция и профилактика на здравето за населението на Община Велико Търново“.

5. Организиране и координиране на дейностите изпълнявани по програмата.
6. Поддържане на актуална и пълна база данни в електронен формат, съдържаща информация за лицата, на които е предоставена здравна услуга, както и данни за всички измерени здравни показатели и проведени консултации.
7. Популяризиране и споделяне на добрата практика с цел мултиплициране.

Сектори на устойчивост

Дейностите на програмата са насочени към социалния сектор.

Вложени ресурси

За реализиране на дейностите по програмата е ангажиран предимно човешки ресурс, в т.ч. служители на общинска администрация Велико Търново, кметове и кметски наместници на населените места, уредници и служители на доставчици на социални услуги, предоставяни в домашна среда.

Осигурени са 6 бр. преносими медицински куфарчета /ПМК/, снабдени с диагностични медицински устройства за събиране и съхранение на физиологични данни в реално време, както и консумативи за тях и 3 бр. преносими компютри.

Съдействие при реализация на практиката

Община Велико Търново реализира дейностите по програмата напълно самостоятелно, чрез наличния човешки и финансов ресурс. За информиране на населението общината е изготвила информационни материали с най-важните и основни аспекти на програмата. Информация е налична и на официалната електронна страница на общината.

■ Трансфериране на практиката

Основният ресурс, необходим за реализиране на програмата е човешкия. Осъществяването на дейностите не изисква съществен финансов ресурс, което прави програмата лесна за внедряване във всяка социално ангажирана администрация. Утвърдената от Кмета на Община Велико Търново Програма „Превенция и профилактика на здравето за населението на Община Велико Търново“ много бързо и ефективно се приложи в практиката, като натрупаният опит може да бъде споделен, чрез предоставяне на материали, създадени в хода на нейната реализация, както и практически съвети.

■ Дигитализация

Част от дейностите изпълнявани по програмата са предоставяни от Община Велико Търново в изпълнение на проектни дейности по различни процедури, финансирани със средства от Европейския съюз, а именно назначени медицински специалисти извършват измерване на основни жизнени показатели в домашната среда на потребителите, които отговарят на целевата група на съответния проект. Всички показатели се записват на хартиен носител в досието на потребителя. Със стартиране на дейностите по програмата, Община Велико Търново осигури преносими компютри, чрез които се улеснява събирането и съхранението на информация в реално време за всяко лице преминало през програмата, чрез т.н. здравно досие. Всеки жител на Община Велико Търново преминал през програмата получава данни за измерените показатели на съответния ден, които може да предостави на личния си лекар.

■ Ефект от внедряване на практиката

Преди стартиране на програмата в Община Велико Търново, достъп до предоставяните здравни услуги е осигуряван само на лицата от целевите групи по реализираните от Община Велико Търново проекти, а именно: лица с увреждания и хора в над трудоспособна въз-

раст в невъзможност за самообслужване. В реализираните дейности по Програмата на Община Велико Търново няма ограничение в целевата група и всеки желаещ може да се възползва от предоставяните здравни услуги. От стартиране на дейностите по програмата през м. септември 2023 г. до настоящия момент екипите от медицински специалисти посещават по предварително изготвен месечен график всички населени места на територията на общината, като са извършили над 2 500 прегледи, от които 90 в домашна среда, от тях: 2486—кръвно налягане, 2467—ЕКГ, 2403—кръвна захар, 2387—кислородно насищане на кръвта, 2295—температура, 727—показатели на урина, 40—спирометрия.

Постигнати резултати - Повишена информираност за рисковите фактори, свързани със здравето на обхванатите по програмата хора; Подобрен достъп до навременна и професионална здравна грижа.

2.3 3-ТО МЯСТО

КОНКУРС ЗА УЧЕНИЧЕСКО ЕСЕ НА ТЕМА „ОБРАЗОВАНИЕТО НЕ ПРОМЕНЯ СВЕТА, А ХОРАТА, КОИТО ЩЕ ПРОМЕНЯТ СВЕТА“

Администрация: Областна администрация Ямбол

Ключови думи: конкурс, литература, образование, деца

Период на реализиране: 05.09.2023 г. – понастоящем

Официална интернет страница: www.yambol.government.bg

Контакти: Павлина Пенева, главен секретар на ОА Ямбол, pavlina@yambol.government.bg
Силвена Стоянова, главен специалист в дирекция АКРПДС, s.stoyanova@yambol.bg

■ Описание на практиката

Конкурсът за ученическо есе на тема „Образованието не променя света, а хората, които ще променят света“, чиято основна цел е да стимулира и награди онези ученици, които имат интерес към творческото писане, бе насочен към подрастващите. За инициативата бяха уведомени всички училища в областта, чрез РУО Ямбол, правилата за участие в конкурса бяха обявени на сайта на ОА, както и в медиите. Най-добре представилите се ученици бяха наградени на специална церемония, където имаха възможността лично да се запознаят с носителя на международната литературна награда „Букър“ и председател на журито на конкурса – Георги Господинов.

■ Целева група

Практиката е насочена към гражданите.

■ Състояние на практиката преди внедряване

В област Ямбол до този момент няма конкурс за писане, на толкова високо ниво, който да предизвика такъв интерес в участниците и да постигне завиден медиен отзвук.

Конкурсът е създаден с идеята да бъдат поощрени и стимулирани юноши в гимназиална възраст, които се занимават с творческо писане, или провокирани от конкурса са открили интереса си към писането. Провокирането на младежите да разгърнат своето творческо мислене, поставяйки ги в конкурентна среда „извади“ от тях най-доброто, на което са способни. Компетентното жури беше изключително затруднено при избора си, което наложи и учредяването на две специални награди, освен първо, второ и трето място.

■ Цел на практиката

Целите, които Областна администрация си постави за реализация на практиката са стимулиране и поощряване на учениците от гимназиален етап за развитие на уменията им за творческо писане. Много важна част от конкурса е и срещата на учениците лице в лице с журито и възможността им да проведат лични разговори с неговите членове, всеки един от които доказан професионалист. А именно: Председател на журито – Георги Господинов, носител на литературната награда „Букър“, най-превежданият и най-награждаваният извън България български писател. Боян Боев – многообещаващ млад писател, радващ се на големи успехи, с

публикувани два романа и множество разкази. Снежана Илиева – дългогодишен преподавател по български език и литература.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

1. Провеждане на срещи с цел привличане и формиране на компетентно жури.
2. Приемане на регламента на Конкурса.
3. Информирание на училищата в областта, чрез РУО Ямбол и директорите на училищата, за стартирането на Конкурса.
4. Разпространяване на информация, чрез средствата за масова комуникация, относно стартирането на Конкурса.
5. Разглеждане на постъпилите есета.
6. Класиране на есетата.
7. Подготовка за официална церемония по награждаване на отличените ученици.
8. Отпращане на покани към участниците в конкурса, както и официални гости.
9. Провеждане на официална церемония.
10. Публикуване на съобщение до представителите на медиите с цел оповестяване на наградените в конкурса.

■ Сектори на устойчивост

Конкурсът за ученическо есе на тема „Образованието не променя света, а хората, които ще променят света“, принадлежи към социалния сектор.

■ Вложени ресурси

В реализацията на конкурса за ученическо есе на тема „Образованието не променя света, а хората, които ще променят света“, са вложени както човешки ресурси, така и финансови. ОА Ямбол извършва координационни и организаторски дейности. Материалните разходи се свеждат до техника и материали, свързани с кореспонденцията и изработване на награди – специално изработени тефтери с логото на конкурса, плакети, както и обезпечаване на кетъринг.

■ Съдействие при реализация на практиката

Практиката се прилага от Областна администрация Ямбол с помощта на РУО Ямбол, както и местни фирми, които осигуряват паричните награди за участниците.

■ Трансфериране на практиката →

Приложената практика би могла успешно да се прилага и в други институции, не само в областни администрации.

■ Дигитализация →

В представената практика почти цялата кореспонденция е дигитализирана. Регламентът за участие в конкурса е наличен на сайта на администрацията, а есетата се изпращат по електронен път. Всякакви отчетни материали от организирането и провеждането на Конкурса са съхранени на електронни носители и може да се каже, че съществува електронен архив. Същевременно са използвани

всички възможности, които предоставят електронните и социалните медии за популяризиране и отразяване на събитието. Всички отличени есета са качени на официалния сайт на Областна администрация Ямбол.

■ Ефект от внедряване на практиката →

Реализирането на конкурса за ученическо есе на тема „Образованието не променя света, а хората, които ще променят света“ беше изключително успешно, поради която причина се планира то да бъде ежегодно, като се разшири неговия обхват, чрез допускане и на други жанрове освен есе, например стихотворение, разказ и т.н.

2.4 3-ТО МЯСТО

“НАПРАВЕНО ОТ ДЕЦА ЗА ДЕЦА” - БЛАГОТВОРИТЕЛНА КАМПАНИЯ ЗА ДЕТСКОТО ОТДЕЛЕНИЕ НА ЛОВЕШКАТА БОЛНИЦА

Администрация: Община Ловеч

Ключови думи: деца, взаимопомощ, инициатива, общност, благотворителност, съпричастност

Период на реализиране: 20.11.2023 г. до 10.01.2024 г.

Официална интернет страница: <https://www.lovech.bg>

Контакти: 1. Събина Миленска-Иванова, главен експерт „Туризм“, s.milenska@lovech.bg
 2. Деница Захаријева, младши експерт „Читалища, художествена самодейност и вероизповедания“, d.tsoneva@lovech.bg;
 3. Даниел Цанков Лазаров, младши експерт „Социални дейности“, отдел „Здравеопазване, социални и младежки дейности и спорт“, d.lazarov@lovech.bg

■ Описание на практиката

В навечерието на коледните празници духът на доброто изпълва душите и завладява умовете ни. По инициатива на Кмета Страцимир Петков за първи път в администрацията се организира благотворителната кампания „Направено от деца за деца“ и конкурсът „Топли ръкавички, шапки и шалове, изплетени от мама и баба“. В него участват 206 плетива, продавани на коледния базар с дарените от детски градини, училища, читалища 350 бр. коледни артикули. В каузата се включи и Центърът за социална рехабилитация и интеграция. Община Ловеч дарява 8418 лв. на детското отделение в МБАЛ „Проф. д-р П. Стоянов“.

■ Целева група

Практиката е насочена към всички целеви групи.

■ Състояние на практиката преди внедряване

В Многопрофилната болница за активно лечение (МБАЛ) „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Ловеч функционира единственото детско отделение, където се лекуват децата от цялата област. Държавната болница е с много ограничен финансов ресурс и страда от хронична липса на лекари, медицински специалисти, лекарства и оборудване. През 2022 г. Областната администрация – Ловеч провежда благотворителна инициатива в подкрепа на детското отделение в болницата. От изложбата базар „Талантите в администрацията“ са събрани 2260 лв., с които са закупени пералня и сушилня за отделението. През 2023 г. стартира цялостен ремонт за обновяване на детското отделение в болницата по проект „Светулка“ на Фондация „За доброто“ със средства от Фондация „Америка за България“. Човеколюбивата инициатива „Направено от деца за деца“ на Кмета на Община Ловеч в подкрепа на детското отделение е насочена към цялата общност и най-вече към децата на Ловеч и техните семейства за обединяването им в обща кауза. Благотворителният базар връща коледния дух на съпричастност на хората към значимите проблеми и личния принос за разрешаването им, защото това е

нашата болница.

■ Цел на практиката

Основните цели на практиката са да се обедини общността и най-вече да се научат децата на Ловеч на съпричастност и споделеност чрез личното им участие в благотворителната кампания „Направено от деца за деца“ в подкрепа на детското отделение на МБАЛ „Проф. д-р П. Стоянов“. Да се възпита у тях нагласа към инициативност по наболели проблеми. Духът на Коледа преоткрива доброто у човека, материализирало се в организирания коледен базар, и насърчава гражданското участие в една благородна кауза.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

Етапите на добрата практика са:

1. Обявяване на конкурс „Топли ръкавички, шапки и шалове, изплетени от мама и баба“, предоставяне на плетивата в Община Ловеч и тяхното оценяване;
2. Провеждане на празнично дефиле по Покрития мост и награждаване на участниците в конкурса на 12 декември, празника на Св. Спиридон, покровител на занаятите и занаятчиите;
3. Логистична подготовка по организирането на коледния базар с богата празнична програма;
4. Откриване на базара и благотворителната кампания „Направено от деца за деца“;
5. Събиране на дарения в една от къщичките на представените плетива от конкурса и на коледните артикули, дарени от ловешки детски градини, училища, читалища, институции и граждани;
6. Предлагане на ръчно изработени сувенири от деца и възрастни с увреждания в „Социалната къщичка“;

7. Приключване на благотворителната кампания, информиране на гражданите за събраните 8418 лв. от нея и предоставяне-то им на детското отделение на болницата;
8. Благодарност към всички участници.

■ Сектори на устойчивост

Една добронамерена инициатива за съпричастност обединява цялата общност и придобива социален характер, с ясно изразената икономическа подкрепа на граждани и институции за детското отделение.

■ Вложени ресурси

Практиката гарантира постигането на целите чрез оптимално използване на наличните ресурси. За нейната реализация общината използва основно своя човешки и информационен ресурс. Базарът е проведен с минимален финансов ресурс.

Участниците в инициативата са вложили материален и творчески ресурс. Финансовият ресурс е осигурен от местните фирми и граждани.

■ Съдействие при реализация на практиката

Практиката се реализира с подкрепата на Ротари клуб – Ловеч, осигурил наградите за конкурса за плетивата и местни фирми, предоставили 11 къщички за базара. В кампанията участват ученици от училищата, деца от детските градини, занаятчии, социални услуги, граждани и фолклорни състави от гр. Ловеч.

■ Трансфериране на практиката

Инициативата „Направено от деца за деца“ е приложима и от други администрации. Община Ловеч има готовност да съдейства за внедряването ѝ в други общини.

■ Дигитализация

Всички процеси, свързани с реализацията на практиката, са дигитализирани.

■ Ефект от внедряване на практиката

Внедрената практика „Направено от деца за деца“ е благотворителна инициатива на Кмета на Община Ловеч. Тя е с широк обществен отзвук и силен социален ефект.

В конкурса „Топли ръкавички, шапки и шалове, изплетени от мама и баба“ участват 124 деца и ученици с 206 плетива.

За коледния базар са дарени 350 артикули от детски градини, училища, читалища, институции и граждани и 50 лазерно гравирани сувенири на учениците от клуб „3D технологии“ на Професионална гимназия по механоелектротехника.

Общината предоставя на детското отделение 8418 лв. от акцията „Направено от деца за деца“. Закупени са перфузор, 2 климатика, 3 конвектора, извършен е ремонт на входа на приемния кабинет и на част от оградата пред отделението. ОУ „Васил Левски“ дарява 5462 лв. в подкрепа на проект „Светулка“ на фондация „За доброто“ за обновяването на детското отделение.

На 1 юни родители организират Празник с кауза. Събрани са 1355 лв. и са закупени 3 бойлера, лекарства и консумативи за детското отделение на болницата.

2.5

ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ ЕЖЕГОДНО НА „ДНИ НА АРДИНО“ И „ФЕСТИВАЛ НА ЧИСТИТЕ ХРАНИ ОТ РОДОПИТЕ“ ПОД МОТОТО „РЪКА ЗА РЪКА ЗА АРДИНО“

Администрация: Общинска администрация – Ардино

Ключови думи: иновация, фестивал, култура, изкуство, забавление, музика, екологични продукти, гражданско участие, малък и среден бизнес

Период на реализиране: 20.08 .2021 г. - понастоящем

Официална интернет страница: www.ardino.bg

Контакти: Неджми Мюмюнходжов, зам.-кмет на община Ардино, ardino@abv.bg

■ Описание на практиката

Културните празници на Ардино имат дълга история. Един от най-забележителните е празника на културата „Дни на Ардино“ и „Фестивал на чистите храни от Родопите“ под мотото „Ръка за ръка за Ардино“. Провежда се всяка година през втората седмица на месец Август от понеделник до неделя. Дните на Ардино събират хиляди гости от цялата страна и чужбина. В рамките на седем дни гр. Ардино се превръща в център на екологичните чисти храни от Родопите с участието на млекопреработвателни предприятия, както и селскостопански производители. По време на фестивала посетителите имат възможност да разгледат изложби на произведения на изкуството, бита и културата от местни хора. Втората изключително съществена страна на Фестивала е културната програма. В нея се включват фолклорни и музикални групи и индивидуални изпълнители от различни краища на страната, както и чужбина.

■ Целева група

Практиката е насочена към гражданите и бизнеса.

■ Състояние на практиката преди внедряване

Инициативата за тази голяма културна проява е на мета на община Ардино като по негова идея традиционните тридневни Есенни и културни празници на Ардино се трансформираха в „Дни на Ардино“ и „Фестивал на чистите храни от Родопите“ под мотото „Ръка за ръка за Ардино“, които вече се провеждат не през месец Септември в рамките на три дни, а през месец Август в рамките на седем дни.

■ Цел на практиката

1. Популяризиране на традициите, обичаите, музиката, танците, храната и природата на община Ардино.
2. Привличане на туристи и посетители от различни места, които да открият уникалността на общината и да се насладят на нейните богатства.
3. Подпомагане на местната икономика чрез подкрепа за местни занаятчии и производители на хранителни продукти от региона.
4. Възможност за изява на хората на изкуството и занаятите,

популяризиране на фолклорното богатство.

- Осъществяване на културен обмен между общините и участниците от различни райони на страната, както и от Турция и Гърция.

Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добра практика

Подготовката започва още в края на предходната и началото на новата година, като със заповед на кмета се учредява организационен комитет, който изготвя статут, програма, финансов план и лого на културната проява. Тя засяга значителен брой от длъжностните лица, заинтересовани страни в сферата на културата, малкия и среден бизнес. Организиран се работни срещи и широко обществено обсъждане с всички заинтересовани страни – граждани, бизнес, НПО и др.

Сектори на устойчивост

Практиката принадлежи на всички сектори на устойчивост.

Социален сектор:

- Насърчава общуването между хората от различни възрасти и населени места;
- Подобрява достъпа на местните жители до здравословни и

разнообразни екологично чисти храни и продукти;

- Подкрепя местните земеделски производители и търговци, които могат да предоставят своите стоки и услуги по време на Фестивала на чистите храни от Родопите“;

Културен сектор:

- Популяризира културата и традициите на община Ардино чрез песни, танци, ръчно изработени изделия и други културни изяви, които помагат за запазването на културната идентичност;
- Създава културно обогатяваща обстановка, която привлича туристи и посетители от други общини.

Икономически сектор:

- Чрез привличане на посетители и насърчаване на местните бизнеси и производители на чисти храни, културната проява има положителен икономически ефект за общината, стимулирайки развитието на селското стопанство и туризма;

- Увеличава приходите за местните търговци, които участват в седемдневната културна проява;

Екологичен сектор:

- Фокусът върху чистите храни насърчава продажбата и консумацията на местни, сезонни и устойчиви храни и стоки, което ще намали въглеродния отпечатък на хранителната верига;
- Поощрява практики на устойчиво земеделие и производство на биохрана.

■ Вложени ресурси _____>

С цел реализиране на практиката ресурсите, които са вложени са човешки, материални и финансови, основно от страна на община Ардино.

- Човешки: Със заповед на кмета се учредява организационен комитет, който включва значителен брой от длъжностните лица на община Ардино, заинтересовани страни в сферата на културата, както и представители на малкия и среден бизнес.
- Финансови: Ежегодно в бюджета на общината се заделят средства във връзка с организирането и провеждането на тази културна проява. Част от финансовите ангажименти се поемат от НЧ „Родопска искра-1921“, гр. Ардино. Финансова подкрепа (спонсорство) оказват и представителите на малкия и среден бизнес на територията на община Ардино.
- Материални: Те са свързани с изграждането на инфраструктурата на събитията – щандове за производителите на екологично чистите храни, звукова и светлинна техника за културната програма и др.
- Информационни: Създаване на информационни материали за разпространение на събитията. Популяризиране на култур-

ната проява на сайта на община Ардино, общинския вестник „Ардински глас“, социалните мрежи, платформата „Ръка за ръка за Ардино, регионалните медии.

■ Съдействие при реализация на практиката _____>

Практиката се осъществява под патронажа на кмета на община Ардино в партньорство с НЧ „Родопска искра-1921“, гр. Ардино, малкия и среден бизнес. През 2023 г. 20 души представители на малкия и среден бизнес спонсорираха културната проява и доказаха своята загриженост за културното развитие на община Ардино.

■ Трансфериране на практиката _____>

Община Ардино е готова да предостави всякаква информация във връзка с практиката и на други заинтересовани общини.

■ Дигитализация _____>

Всички дейности свързани с провеждането на „Дни на Ардино“ и „Фестивал на чистите храни от Родопите“ се отразяват в сайта и социалните мрежи на общината, платформата „Ръка за ръка за Ардино“, общинския вестник „Ардински глас“ и други регионални медии с цел популяризиране и отразяване на културната проява.

■ Ефект от внедряване на практиката _____>

Културните прояви проведени за първи път през 2021 г. и последващите през 2022 г. и 2023 г. се превърнаха в истински празници на духовността и популяризирането на екологично чистите продукти от Родопите. В резултат на това „Дните на Ардино“ и „Фестивала на чистите храни от Родопите“ под мотото „Ръка за ръка за Ардино“ се превърнаха в традиция за община Ардино.

2.6

ЗАЕДНО ЗА МИЛИОН УСМИВКИ

Администрация: Дирекция „Социално подпомагане“ - Благоевград

Ключови думи: грижа, обич, доброта, подкрепа, заедно, не сме сами

Период на реализиране: 15.11.2023 г. – 22.03.2024 г.

Официална интернет страница: dsp-blagfevgrad@asp.government.bg

Контакти: Александър Балев, директор дирекция „Социално подпомагане“ - Благоевград,
dsp-blagfevgrad@asp.government.bg

Описание на практиката

Дирекция „Социално подпомагане“ Благоевград организира събитието за деца ползващи приемна грижа под надслов „Заедно за милион усмивки“ в партньорство с: Община Благоевград, Община Кюстендил, Община Перник, Регионална Дирекция за социално подпомагане - Благоевград, Перник и Кюстендил, Перник и Кюстендил, Областен екип по приемна грижа - Благоевград, Кюстендил и Перник, Югозападен Университет „Неофит Рилски“, Сдружение „Ние жените“, 8-мо и 11-то училище гр. Благоевград, Клуб на студентите по социална работа, Национална хуманитарна гимназия „Св. св. Кирил и Методий“ - Благоевград, НПО - „Бъди активен“.

Събитието се проведе на 22.03.2024 г. със следната програма: Детска забава за малки и големи. Кръгла маса на тема „Детето и детското развитие при условията на приемната грижа“, базар с кауза – ръчно изработени предмети и кулинарни изделия. Спортни игри за всички малчугани с активното участие на децата ползващи услугата „Приемна грижа“.

Целева група

Практиката е насочена към гражданите.

Състояние на практиката преди внедряване

Поради слабата осведоменост на гражданите за услугата „Приемна грижа“ организирахме и проведехме събитието с цел засилване на общественото внимание и популяризиране на услугата „Приемна грижа“.

Цел на практиката

Кауза: „Зелена България“. Да работим заедно за подобряване на градската среда, да продължаваме да осъществяваме положителни промени. Искаме да вдъхнем увереност на младите хора, че те държат промяната в ръцете си. Тя е посветена на вярването ни, че културата има много измерения – да подобрим навиците на хората към по-добро. Ние можем да правим нещата по правилния начин. Отговорни сме тази промяна да се случи в нашата страна с нашите партньори „Бъди активен“, „Шишеяд“ събира пластмасови бутилки. „Искам да съм полезен... рециклирай ме“. Нуждата от разделно събиране на пластмасови бутилки е с цел да се повиши нивото на рециклиране и се намали замърсяването на околната среда. Събраните количества се предават на фирма за рециклиране, а събраните средства ще бъдат вложени в облагородяването на обществени места-междублокови пространства, детски площадки и др.

Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

Намиране на партньори, спонсори и съмишленици за организиране и провеждане на събитието. Детска забава за малки и големи. Кръгла маса – на тема „Детето и детското развитие при условията на приемна грижа“. Базар с кауза: ръчно изработени предмети и кулинарни изделия. Спортни игри за всички малчугани – от 0 до безкрая!

Сектори на устойчивост

Практиката е насочена към Социален, Културен и Екологичен сектор. Отговорни сме тази промяна да се случи в нашата страна с нашите партньори „Бъди активен“, „Шишеяд“ събира пластмасови бутилки. „Искам да съм полезен... рециклирай ме“. Нуждата от разделно събиране на пластмасови бутилки е с цел да се повиши нивото на рециклиране и се намали замърсяването на околната среда. Събраните количества се предават на фирма за рециклиране, а събраните средства ще бъдат вложени в облагородяването на обществени места - междублокови пространства, детски площадки и др.

■ Вложени ресурси

В провеждането на събитието участваха целия човешки ресурс на Дирекция „Социално подпомагане“ – Благоевград, Община Благоевград, Кюстендил, Перник, Регионална Дирекция за социално подпомагане – Благоевград, Перник и Кюстендил, Дирекция „Социално подпомагане“ – Кюстендил и Перник, Областен екип по приемна грижа – Благоевград, Кюстендил и Перник, Югозападен университет „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград, Сдружение „Ние жените“, Осмо и единадесето училище – гр. Благоевград, Клуб на студентите по социална работа, НХГ „Св. св. Кирил и Методий“ – Благоевград.

■ Съдействие при реализация на практиката

Партньори на събитието: Община Благоевград, Община Кюстендил, Община Перник, Регионална Дирекция за социално подпомагане-Благоевград, Перник и Кюстендил, Областен екип по приемна грижа – Благоевград, Кюстендил и Перник, Югозападен университет „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград, Сдружение „Ние жените“, 8-мо и 11-то училище – гр. Благоевград, Клуб на студентите по социална работа, Школа по детски спорт – Матеев, НХГ „Св. св. Кирил и Методий“ – Благоевград.

■ Трансфериране на практиката

Може да бъде организирана от всяка Дирекция „Социално подпомагане“ и общини с цел повишаване на осведомеността на гражданите по въпроси свързани с услугата „Приемна грижа“, на децата

ползващи тази услуга и подобряване качеството на живота на тези деца.

■ Дигитализация

От събитието има снимков материал от самото провеждане.

■ Ефект от внедряване на практиката

В събитието участваха 200 деца с приемните си родители от област- Благоевград, Кюстендил и Перник. Със събраните средства бяха закупени и монтирани на видно място три „Шишеяда“ в трите областни града – Благоевград, Кюстендил и Перник.

2.7

ФОНД В ПОДКРЕПА НА СОЦИАЛНИ ПРЕДПРИЯТИЯ КЪМ ОБЩИНА ВАРНА

Администрация: МТСП - Регионален център за развитие на социалната икономика Варна, проект П41 „Развитие на социалната и солидарна икономика“

Ключови думи: еко система, социалните предприятия, трудова реализация, наставническа подкрепа

Период на реализиране: 02.2024 г. - понастоящем

Линк към проекта: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100093783941628>

Контакти: Калина Кънчева Кънчева, главен сътрудник по управление на европейски програми и проекти, kalina.kancheva@mlsp.government.bg
Росица Борисова Пенкова, старши сътрудник по управление на европейски програми и проекти, rositsa.penkova@mlsp.government.bg

■ Описание на практиката

С решение на Общинския съвет от 29.02.2024 г. успешно бе създаден Фонд за подкрепа на регистрираните социални предприятия в Община Варна. Инициативата се прилага за първи път в администрацията и в страната като цяло. Тя е резултат на ефективно сътрудничество между институции и организации в публичния и частния сектор. За реализацията ѝ бяха извършени предварителни обследвания на социалните предприятия, обучения, консултации, осигуряване на партньорства.

Със средства от общинския бюджет, Фондът финансира проекти на регистрираните социални предприятия, с дейност на територията на Община Варна. Проектите включват наемане на нови служители от различни уязвими групи, осигуряване на ментори и наставници, материали за производство.

■ Целева група

Практиката е насочена между администрациите, към гражданите и бизнеса.

■ Състояние на практиката преди внедряване

Преди внедряването на „Фонд за социални предприятия“ в Община Варна съществуваха няколко ключови предизвикателства, които породиха необходимостта от тази инициатива:

Недостатъчно финансиране: Социалните предприятия срещат сериозни затруднения при осигуряването на устойчиви финансови ресурси за стартиране и развитие на своите дейности. Липсваха специализирани фондове и програми за подпомагане на техните нужди от трайно зает персонал и наставническа подкрепа.

Ограничен капацитет: Много от социалните предприятия имат ограничени управленски и оперативни умения. Липсата на средства за ментори и професионални консултации допълнително затруднява техния напредък, производителност и конкурентоспособност.

Слаба осведоменост и подкрепа: Общественото разбиране и подкрепа за социалните предприятия бяха ограничени. Липсват информационни кампании и инициативи за насърчаване на социалното предприемачество.

Изолираност и липса на партньорства: Социалните предприятия

тия действия често в изолация, без ефективни мрежи за сътрудничество и обмен на опит и ресурси с други организации и бизнеси. Липсваше шанс за трудова реализация на лицата от уязвимите групи.

Ниска устойчивост: Поради горепосочените проблеми много от социалните предприятия не успяваха да постигнат финансова и организационна устойчивост, което водеше често до закриване на тези предприятия.

■ Цел на практиката

1. Финансова подкрепа за стартиране, развитие и разширяване на социалните предприятия.
2. Увеличен брой работни места за уязвимите групи.
3. Повишаване на капацитета чрез обучения, менторство и консултации.
4. Насърчаване на социалната икономика чрез стимулиране на иновации и предприемачески инициативи, които имат положително социално въздействие.
5. Създаване на социална еко система, насърчаване на сътрудничеството между социалните предприятия, местните власти и бизнеса за обмен на опит и ресурси.
6. Социално включване и равенство.
7. Подобряване на качеството на живот в общността чрез предоставяне на социални услуги и продукти.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

1. Провеждане на анализ на нуждите на социалните предприятия.
2. Консултации с ключови заинтересовани страни: социални предприемачи, НПО, бизнеси и местни власти.
3. Разработване на правилата и процедурите за кандидатстване по „Фонд в подкрепа на социални предприятия към община Варна“. Определяне целите, критериите за финансиране,

оценка на проектните предложения и очакваните резултати.

4. Осигуряване на финансиране за „Фонд за подкрепа на социални предприятия към община Варна“ в общинския бюджет за 2024 г.
5. Обявяване на процедура за кандидатстване (критерии за участие, ясни инструкции за изпълнение, оценка, допустимост и популяризиране на фонда сред СП).
6. Избор на най-добрите проекти, които отговарят на целите и критериите на фонда.
7. Предоставяне на финансиране на избраните социални предприятия.
8. Регулярен мониторинг на напредъка и въздействието на финансираните проекти.
9. Отчетност и прозрачност:
 - Изготвяне на редовни отчети за резултатите от финансираните проекти;
 - Осигуряване на прозрачност в управлението на средствата
 - Оценка на въздействието на фонда върху социалните предприятия и местната общност.
10. Събиране на обратна връзка от бенефициентите и коригиране на програмата за подобряване на ефективността и устойчивостта ѝ.

■ Сектори на устойчивост

Практиката „Фонд за подкрепа на социални предприятия към община Варна“ принадлежи основно към следните сектори на устойчивост:

- **Социален сектор:** насърчава социалното включване и равенство.
- **Икономически сектор:** стимулира местната икономика.
- **Екологичен сектор (в по-малка степен).**

Основно, фондът действа на пресечната точка на социалния и икономическия сектор, като същевременно може да има и положителни въздействия върху околната среда чрез екологично ориен-

тирани социални предприятия.

■ Вложени ресурси

Вложени са човешки ресурси, които включват:

1. Екип за управление на фонда, включително координатори, оценители и експерти от Община Варна.
2. Експерти и консултанти за провеждане на обучения и предоставяне на професионални съвети.
3. Финансови ресурси – средства от общинския бюджет.
4. Материални ресурси – техническо оборудване за администрацията на фонда.
5. Информационни ресурси – популяризиране на фонда, документация за участие по фонда.

■ Съдействие при реализация на практиката

Тази практика се прилага в резултат на съдействие, както самостоятелно от общината, така и с помощта на различни организации от публичния и частния сектор. Основната цел на фонда е да предостави финансова и консултантска подкрепа на социални предприятия, които създават устойчиви работни места за уязвимите групи и допринасят за социалното включване и развитие на общността. В конкретния случай, фондът ще се финансира и управлява от общината самостоятелно.

■ Трансфериране на практиката

Трансферирането на практиката „Фонд за подкрепа на социални предприятия в община Варна“ в други администрации е напълно възможно и може да бъде успешно, ако се следват няколко ключови стъпки и съвети:

Адаптация на модела: Моделът на фонда може да бъде адаптиран според специфичните нужди и условия на различните администрации. Това включва промяна на критериите за финансиране, размера на финансовата подкрепа и видовете предлагани услуги. Обучение и обмяна на опит: Организиране на обучения и семинари,

където представители на други администрации могат да научат повече за функционирането на фонда и да обменят опит с екипа, който го управлява във Варна. Наличен капацитет за устойчиво прилагане – експертен персонал: Екип от опитни специалисти в социалното предприемачество, които да управляват и развиват фонда.

Финансови ресурси: Достатъчно финансиране от общинския бюджет, партньорски организации и евентуално европейски фондове за подкрепа на социални инициативи.

Съвети за подпомагане на внедряването на практиката са както следва:

1. Анализ на нуждите.
2. Стратегическо планиране.
3. Провеждане на информационни кампании.
4. Мониторинг и оценка.

■ Дигитализация

Очакванията след оползотворяване на финансовия ресурс и изпълнението на проектите са за над 80% да бъдат насочени към съвременните технологии и онлайн позициониране на пазара с оглед подобряване конкурентоспособността на социалните предприятия.

■ Ефект от внедряване на практиката

Ефектът от внедряване на практиката ще може да бъде отчетен в края на 2024 година след приключване изпълнението на добрата практика „Фонд в подкрепа на социални предприятия към община Варна“.

2.8

ОБУЧЕНИЕ НА ЛИЦА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ЗНАНИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОВЛАСТЯВАНЕТО ИМ КАТО ЗАСТЪПНИЦИ НА ЕКОЛОГИЧНАТА КАУЗА

Администрация: „Сдружение за подкрепа на лица с умствени затруднения - Дневен център за пълнолетни и с увреждания „Ривиера“- държавно – делегирана дейност

Ключови думи: обучение, взаимодействие, устойчивост, приобщаване, промяна на нагласите

Период на реализиране: 01.2024 г. - настоящем

Официална интернет страница: www.sdrujenie.eu

Контакти: 1. Мария Чанкова, директор на ДЦПЛУ „Ривиера“, dc.riviera.vn@gmail.com,
2. Станка Момчева, ръководител на екип ДЦПЛУ, momcheva.tania@gmail.com

Описание на практиката

Нашата практика включва:

- Организиране на обучение „Техники за рециклиране на преизползваеми материали“ по специално разработена програма, в рамките на 10 сесии две групи от млади хора с интелектуални затруднения (общо 20 души). Обучителните занятия се водят от обучител-арт-терапевт и ко-водител трудотерапевт – трудов ментор. В днешния свят на неразумно използване на природните ресурси, свръхпотребление и прекомерно „производство“ на отпадъци, изкуството от отпадъци се нарежда сред най-иновативните, провокативни и атрактивни форми на изкуството с основната си роля.
- Привличане на вниманието към опазването на нашата планета, към необходимостта от радикална промяна в подхода към използването на ресурсите и към рециклирането. Не на последно място, преизползването на материалите има и важно икономическо значение чрез пестенето на ресурси, прео-

доляване недостига на дадени материали и възможността за организиране на печеливши производства с преизползваеми материали. Като резултат младите хора участници в обучението придобиха умения за творческото преобразяване на боклуците в произведения на изкуството, както и в практически полезни изделия за ежедневието.

- Вторият модул на обучителната програма е „Природоопазващ начин на живот“ – включва цикъл от тренинги по теми, свързани с природоопазващия начин на живот. В рамките на 10 сесии две групи от млади хора с интелектуални затруднения (общо 20 души) получават не само информация, но и практически задачи за основните принципи на природоопазващия начин на живот: как можеш да бъдеш гласът на природата; опазване на местните видове растения и животни; природоопазващ начин на хранене; трите „Р“ – Редуциране на отпадъците, преизползване, Рециклиране; намаляване прекомерното пазаруване; пестене на вода; как да бъдем туристи,

които опазват природата; да знаем повече за природата, за да можем да я съхраняваме.

- Третият модул "Еко репортери в действие". Основната цел на това обучение е да развива критичното мислене на младите хора, за да бъдат отговорни потребители и членове на обществото, да правят информирани, самостоятелни избори. Не на последно място, това обучение ще ги подготви и овласти самите те да информират общността по важни теми, свързани с опазването на околната среда, чрез видеопубликации – послания за човешкото въздействие върху природата.

Целева група

Практиката е насочена към всички.

Състояние на практиката преди внедряване

Прилагането на тази практика се налага от стигмата за възможностите на ЛИЗ и потребността от търсене на решения на проблемите с изключването на младите хора с увреждания от почти всички сфери на обществения живот, което неизбежно води до тяхната изолация, липсата на толерантност, неразбиране и неприемане на различията. Липсата на възможности да усвояват полезни умения и участие в смислени дейности в свободното си време лишават младите хора с интелектуални затруднения от ценен житейски опит и допълнително ги поставят в неравностойно положение спрямо техните връстници от общата популация. Тенденцията хората с увреждания в нашето общество да бъдат възприемани като по-малощни не се е променила особено през последните години, и в резултат, тези хора по-малко вероятно биват приемани и получават възможности да изпълняват значими социални роли в своите общности. Преобладаващото мнение, че хората с увреждания са по-скоро безпомощни, следва от действителния факт на наличието на техните функционални ограничения, но в резултат води до предразсъдъците, че те не могат да бъдат полезни и следва да бъдат

изключвани от общата популация. Тази тенденция става популярна в практиката като разглеждане на уврежданията от позицията на функционалните ограничения, която поддържа мнението за хората с увреждания като „проблем“ и нуждаещи се от „лечение или грижа“. За да могат да учат и да натрупват ценен житейски опит, младите хора с увреждания се нуждаят от специално планирано и предоставено обучение, в което най-ефективни са формите на неформалното обучение. Особено необходими са информацията и тренингите, които формират у младите хора с интелектуални затруднения умения за критично и креативно мислене, толерантност и разбиране на причинно-следствени връзки в заобикалящия ги свят, развиват въображението и повишават ентузиазма им активно да се включват в дейности, полезни за местата, на които живеят. Ученето излиза извън учебните зали, намаляват вредите, следствие от отдалечаването от природата, стимулира се природоопазващия начин на живот. Когато максимален брой хора и различни групи в обществото биват ангажирани с опазването на околната

среда чрез мерките за екологично образование, общностите укрепват, предприемат се разумни действия за подобряване на околната среда, а гражданите се чувстват овластени да допринесат.

■ Цел на практиката

Цел: Насърчаване ангажираността, участието на младите хора с интелектуални затруднения и реалния им принос за опазване на околната среда. Овластяване на тези млади хора чрез възможността сами да въздействат за формиране на екологично отговорно поведение и критично мислене у хората от своята общност.

Подцели:

- Предоставяне на знания и формиране на умения у млади хора с интелектуални затруднения, за да могат реално да допринесат за опазването на околната среда.
- Създаване на възможности млади хора с интелектуални затруднения да участват активно в живота на общността.
- Повишаване на личната самооценка и усещане на лицата с интелектуални затруднения, чрез възможността да допринесат за опазването на околната среда на мястото, където живеят, работейки за подобряването на средата около тях.
- Популяризиране сред сродни организации/доставчици на СУ на обучителната програма.
- Повишаване капацитета на нашата организация, като доставчик на СУ "Общностна работа" в реализиране на застъпнически кампании.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

- Пилотната Програма „Обучение на лица с интелектуални затруднения за придобиване на знания и умения за опазване на околната страна, за популяризиране на послания и възможности за овластяването им като застъпници на екологичната кауза“ се разработи на базата на опита от провеждането на

съвместна инициатива „Срещу течението“ – с компанията „Бранд хотели“ ЕООД-Варна“.

- Обучителната програма се апробира по време на дейностите по проект "Срещу течението – гласът на младите за опазване на околната среда", финансиран от община Варна.
- Включване на обучителната програма, като част от дизайна на програмите за развитие на „Социалните услуги": „Придобиване на умения“, „Застъпничество и посредничество“, „Общностна работа.

Сдружение за подкрепа на лица с умствени затруднения

Проектът се реализира с финансовата подкрепа на Община Варна, програма "Младежки проекти 2024"

■ Сектори на устойчивост

Практиката е приложима в социалния сектор.

■ Вложени ресурси

На този етап в реализирането на практиката са включени: управленски екип от 2-ма души, специалисти – обучители 3-ма: специалист „дигитални умения и публичност“, арт и трудотерапевт, социален работник. Въвлечен е и допълнителен ресурс /ко водещи и от ЦСРИ "Чайка", доброволци – студенти/. Наличните човешки ресурси са ангажирани с: разработване на 3 модулната обучителна програма, за подготовка и провеждане на отделните обучителни сесии; дей-

ностите за публичност и логистика на практиката.

Финансови – осигурени средства от проект "Срещу течението", финансиран от община Варна за закупуване на материали за провеждане на обучението, възнаграждения на екипа.

Материални – вложени са значителни количества рециклирани материали/събрани по време на кампанията "Да изчистим България заедно" 2024.

Информационни – събрана и обобщена информация за разработването на всяка отделна обучителна програма.

■ Съдействие при реализация на практиката

Настоящата практика се прилага благодарение на подкрепата на община Варна, чрез проектно финансиране по Програма "Младежки проекти 2024", експертна подкрепа и на специалистите от ЦСРИ "Чайка" и доброволното участие на студенти от МУ в обучителните сесии и занятия по придобиване умения за създаване на художествени изделия от природни материали. В еко-тура „Лов на съкровища“/ като форма за обучение в извън семейна среда/, включващ теми от трите модула участват и родители на участниците лица с увреждания.

■ Трансфериране на практиката

За популяризиране ефекта от прилагането на обучителната програма имаме намерения за споделяне на тази практика на съвместни срещи за обмяна на опит с партньорски организации: Сдружение „Семеен център Мария“, ЦЗЗ „Екоцентър – с. Кранево, ЦЗЗ "Бистро Кредо" към ВУМ - Варна и по време на стажуване на студенти в ДЦПЛУ "Ривиера" и ЦСРИ "Чайка".

■ Дигитализация

По време на обучителния модул "Природоопазващ начин на живот" се използват оф и онлайн ресурси, интерактивна дъска като инструмент за визуализиране на обсъжданите теми, техническо

обучение за изработване на видео послания.

В модул "Екорепортери в действие" изцяло се използва цифрова информация, работа с компютър, техника за заснемане на видеопослания.

■ Ефект от внедряване на практиката

Реализирането на обучителната програма, като добра практика насърчава ангажираността, участието, овластяването на млади хора с интелектуални затруднения, които са в риск от социално изключване.

2.9

„НЕ СТЕ САМИ“ – ОБЕДИНЕНА КАМПАНИЯ НА АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“ И НАП ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОТИЧНА И ХАЗАРТНА ЗАВИСИМОСТ СРЕД МЛАДЕЖИТЕ

Администрация: Национална агенция за приходите и Агенция „Митници“

Ключови думи: хазарт, наркотици, зависимост, превенция, подрастващи, кауза.

Период на реализиране: 15.07.2024 г. - понастоящем

Официална интернет страница: www.nra.bg; <https://customs.bg/>

Контакти: Анна Митова, директор на дирекция „Комуникации, e-mail: a.mitova@nra.bg

■ Описание на практиката

Кампанията „Не сте сами“ има за цел да повиши информираността за рисковете от употребата на наркотици и от хазартната зависимост и да предизвика дискусии в семействата, училищата и други подходящи общности, като акцентът е върху превенцията. Насочена е приоритетно към подрастващите – деца от 13 до 18 годишна възраст, както и към младите хора. Представят се наркотични вещества с вредното им въздействие върху организма и живота на човек, разказва се как може да се попадне в капана на хазартната зависимост и какви могат да бъдат последиците от това. На подрастващите, включително с участието на популярни сред тях лица (инфлуенсъри), им се предлагат алтернативи за приятно и ползотворно прекарване на времето, постигане на истински успех в живота, добри взаимоотношения с приятелите и семейството и др. Акцентира се върху създаване на усещането, че и ако са на прага да посегнат към наркотиците и хазарта, и ако вече са го направили, могат да се доверят на възрастните, на длъжностни лица, на институциите и да разчитат на подкрепа. За целта се използват различни подходящи технологии и техники на публичната комуникация и съответните канали.

■ Целева група

Практиката е насочена към гражданите.

■ Състояние на практиката преди внедряване

Проблемът с наркотичната и хазартната зависимост в България е мащабен. Тревожни са данните, че всеки втори у нас играе хазарт, като все повече от участващите в залози са лица между 18 и 25 години. По данни на НАП всеки месец над 1000 души се вписват във водения от Агенцията Регистър на хазартно уязвимите лица. След като дадено податливо към хазартна зависимост лице се е вписало в Регистъра, организаторите на хазартни игри са длъжни да не го допускат до участие. Същевременно, съществува и друг проблем, който касае спазването на нормативно установените изисквания относно платформите за онлайн залагания. Това се установява при осъществявания от НАП контрол, като на месец със заповеди на изпълнителния директор се спират над 250 нелегални сайта за залози. Отчитаме, че единствено осъществяването на контролна дейност, съгласно вменените на Агенцията от закона функции, не е достатъчно за преодоляването на изложените по-горе обстоятел-

ства. Предвид характера и мащаба на проблема, НАП идентифицира необходимостта и от комуникационни мерки, поради което инициира кампания за превенция на хазартната зависимост. Според данните от Европейския доклад за наркотиците, публикуван през 2024 г., в рамките на Европейския съюз проблемите с наркотиците усложняват други проблемни теми като например младежката престъпност. Пазарът на наркотици също така оказва влияние на нивата на насилие, престъпност и корупция. Поради това усилията за превенция, съчетани с работата на отговорните институции по намаляване на трафика и предлагането на наркотични вещества, оказват положително влияние върху обществената среда като цяло и здравето и развитието на младежите в частност.

Цел на практиката

Популяризиране на рисковете и повишаване на информираността за вредите от употребата на наркотични вещества и от хазартната зависимост сред подрастващите.

Насочване на общественото внимание към проблемите, свързани с последиците от тези зависимости, като се ангажират медиите, институциите и всички заинтересовани страни.

Ограничаване разпространението на тези зависимости сред младе-

жите и обществото като цяло.

Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

Кампанията „Не сте сами“ е създадена през 2001 г. от началника на отдел „Борба с наркотрафика“ в Агенция „Митници“ Стефан Бакалов. В продължение на години той изнася презентации пред ученици в училища от цялата страна, за да ги запознае с вредата от наркотиците и да им даде идея как по-смислено да се подготвят за живота и да го изживеят пълноценно – да изберат успешното си развитие и да избягат от зависимости. След закриването на Държавната комисия по хазарта и прехвърлянето на функциите и към Министерство на финансите и НАП през 2020 г. приходната агенция започва да провежда кампании за превенция на хазартната зависимост. През юли 2024 г. двете приходни агенции сляха кампаниите си, за да постигнат по-пълно и ефективно покритие на целевите публики, които са еднакви при третирането и на двата проблема. След обединяването на кампаниите бяха реализирани редица съвместни инициативи: Разработена е визуална идентичност на кампанията, включително лого.

Организиран е мащабен концерт „Не сте сами“ с участието на популярни изпълнители (Б.Т.Р., Дара, Торино и Пашата, 100 кила), представени са презентации и са направени демонстрации пред местни ученици – 16 август в град Несебър.

Регистрирани са профили на кампанията в социалните мрежи TikTok и Instagram. Привлечени са посланици на кампанията – инфлуенсъри и популярни лица от спорта, музиката и модата: Филип Буков, Асен Блатечки, Торино и Пашата, Атанас Пенев (фронтмен на Б.Т.Р.), Дара, Биляна Дудова и др. Изработени са рекламни материали: гривни с надпис #HeSteSamy, анкета за оценка за хазартна уязвимост и информационна брошура. В партньорство с организаторите на Coca-Cola The Voice Happy Energy Tour 2024 и TEEN BOOM FEST 2024 бяха излъчени рекламни видеа и беше разкрит щанд на НАП и АМ на проведени събития в страната. За достигане до по-го-

КАТЕГОРИЯ СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

ляма аудитория чрез тиражиране в масмедията са изготвени:

- аудио спотове за ротация по радиостанциите Magic, Веселина, Ви-тоша и др., вкл. регионални;
- видеоклипове с участието на лица на кампанията: Филип Буков, Асен Блатечки, Торино и Пашата, Атанас Пенев от Б.Т.Р., Дара, Биляна Дудова, Силвия Лулчева и Миро, които ще се излъчват по националните телевизии (БНТ, bTV и Нова).

Предстои реализирането на още подкасти по темите „хазартна зависимост“ и „вреди от наркотиците“, които ще бъдат публикувани в YouTube, Spotify, TikTok, Instagram и др.

През настоящата учебна година са планирани поредица от презентации на двете агенции в училища от страната. В процес е изграждането на специален сайт на кампанията с рубрики „хазарт“, „наркотици“, „лични истории“, „съвети от експерти“ и др.

■ Сектори на устойчивост

Практиката принадлежи към социалния сектор на устойчивост.

■ Вложени ресурси

Кампанията е преди всичко кауза. Голяма част от дейностите по нейното реализиране са извършени безвъзмездно и с наличните ресурси. За тези, за които са ангажирани външни изпълнители, са

използвани средства от бюджета на НАП и АМ, които възлизат на около 70 000 лв. (видео, подкасти, социални мрежи, информационни материали, технически разходи по организиране на събития). Ангажирани са около 30 държавни служители от двете администрации. Сред постигнатите цели с дейностите по кампанията са по-ефективна комуникация с целевите публики и разширяване обхвата на фокусните групи, позициониране в предпочитаните от подрастващите социални мрежи, разширяване на обхвата на взаимодействие с други организации (вкл. за борба със зависимости).

■ Съдействие при реализация на практиката

Основните дейности по кампанията се осъществяват самостоятелно от НАП и АМ. Част от инициативите са в партньорство с организатори на събития, насочени към децата и младежите, които

са главните целеви публики на кампанията, общините и местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

■ Трансфериране на практиката

На първо място, практиката може да се разшири с включването на други институции като Министерство на образованието, Министерство на младежта и спорта, Министерство на здравеопазването, Министерство на труда и социалната политика, отдели и звена за борба с наркотичната зависимост в общини и други администрации и пр. На второ място, може да бъде заимствана в други институции, които в съответните каузи да изразят своята социална ангажираност към целеви групи, които са в риск.

■ Дигитализация

Голяма част от процесите по реализирането на дейностите са дигитализирани – изготвянето и транслирането на материали за медиите (масмедии, социални мрежи, екрани, уеб сайта „Не сте сами“ и др.). На следващо място кампанията е уникална тъй като екипи от различни отдели на две различни институции работят заедно на принципа на общ екип. Поради физическото отстояние дейностите по организация на кампанията се провеждат почти изцяло в дигитална среда.

■ Ефект от внедряване на практиката

Някои от обективно постигнатите и измерими резултати са: Само на концерта „Не сте сами“ в Несебър присъстваха над 30 000

души. В социалните мрежи посланията на кампанията са достигнали до потребители, които са реализирали над 100 К преглеждания на постове в TikTok и Instagram.

Очаква се видеата и спотове в електроните медии, както и на екраните на МЕТРОМЕДИЯ да покрият още по-широка аудитория предвид обхвата на телевизиите, радиостанциите и уредбите в градския транспорт. За да се направи обективна оценка и анализ на ефективността и ефикасността на кампанията, е необходимо да измине повече време, което ще позволи да се измерят конкретни резултати и те да бъдат сравнени със състоянието в предходни периоди.

2.10

ИЗЛОЖБА „АРХИВИ НА СВОБОДАТА“ /„ДА БЪДЕШ СВОБОДЕН“

Администрация: Областна администрация Разград и Областна администрация Търговище

Ключови думи: изложба, инициативи

Период на реализиране: 01.02.2024 г. - 31.03.2024 г

Официална интернет страница: <https://tg.government.bg/>

Контакти: Светлин Симеонов – директор на дирекция АПОФУС в Областна администрация Разград,
e-mail адрес: s.simeonov@rz-government.org,
Гергана Цонева – заместник-областен управител на област Търговище,
e-mail адрес: tconevagergana@abv.bg

■ Описание на практиката

Изложба „Архиви на свободата“ /„Да бъдеш свободен“ представлява съвместна инициатива на областните администрации в Разград и Търговище за общо отбелязване на Трети март. Експозицията включва снимков материал, интересна информация и артефакти, представящи прочит на местно ниво на големите национални исторически събития, свързани с Освобождението на България.

Целта ѝ е съхранение на паметта за събития, свързани с Освобождението на Разград и Търговище и популяризиране информацията за тях. Изложбата беше едновременно експонирана в двата областни града и беше посетена от много млади хора.

■ Целева група

Практиката е насочена между администрациите и към гражданите.

■ Състояние на практиката преди внедряване

Години наред областните администрации в Разград и Търговище се включват в тържества за отбелязване на Националния празник на Република България – 3 март, организирани от Община Разград и

Община Търговище, с което се губи тежестта, с която двете институции участват в празничните събития.

Областните управи трябва да имат по-активна роля при утвърждаване на държавността и Националният празник е добър повод за това.

Затова през 2024 г., благодарение на отличния диалог между двете областни администрации, беше взето решение за организиране на обща инициатива за отбелязване на 3 март с иновативен характер – съвместна изложба на тема „Архиви на свободата“ /„Да бъдеш свободен“.

Основа за съвместните действия дава общия исторически контекст, свързани с Освобождението на Разград и Търговище.

Експозицията включва панорама със старинни фотографии и документи, свързани с Освобождението на Разград, копия от гравюри, изобразяващи битките за Освобождението на Търговище и портрет на опълченеца дядо Геро, осигурен от разградската Художествена галерия. Духът на времето е подплатен от оригинални старинни оръжия и икона от фонда на Регионален исторически музей – Разград, подарена на града ни от освободителите.

Цел на практиката

- Отбелязване на Националния празник на Република България – 3 март с нова интересна инициатива.
- Съхранение на паметта за събития, свързани с Освобождението на Разград и Търговище за идните поколения.
- Прочит на големите събития по Освобождението през микро-историята на двете области.
- Възпитаване в патриотизъм сред младите хора.
- Подобряване обществения имидж на Областна администрация Разград и Областна администрация Търговище.
- Задълбочаване на активното сътрудничество между двете администрации.

Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

Сформиране на съвместна работна група на представители на институции от Разград и Търговище за подготовка на изложбата.

- Провеждане на работни срещи. Обсъждане на идеи за формата на изложбата.
- Набиране на снимков материал, артефакти и интересни факти за Освобождението на Разград и Търговище.
- Предпечатна подготовка и печат на постери.
- Подготовка на табла и стативи.
- Поддръждане на експозициите в Разград и Търговище.
- Популяризиране на инициативата чрез местните медии и с плакат за изложбата.
- Едновременно експониране на изложбата в Разград и Търговище за периода 27 февруари – 7 март 2024 г.
- 27 февруари 2024 г. - организирана тържествена церемония за откриване на изложба „Архиви на свободата“ в Открито мултифункционално арт пространство в Областна администрация Разград.
- 27 февруари 2024 г. – организирано събитие по откриване на изложба „Да бъдеш свободен“ в Арт галерията на Регионал-

ната библиотека в Търговище.

- Организиране групови посещения на изложбата от групи от ученици от разградските и търговищки училища.
- Определяне целите, критериите за финансиране.
- Оценка на проект.

Сектори на устойчивост

Добрата практика принадлежи към социалния и културния сектор на устойчивост.

Вложени ресурси

Човешки ресурси: междуинституционален екип, включващ служители на двете областни администрации и други институции и организации.

Финансови ресурси: средства за предпечатна подготовка и печат на табла, за осигуряване кетъринг за тържествените събития за откриване на изложбата и за застраховка на експонирани артефакти.
Материални ресурси: зали за експониране на изложбата, стативи, табла.

Информационни ресурси: интернет страници и профили в социалните мрежи на двете администрации, местни медии.

■ Съдействие при реализация на практиката

Изложбата беше организирана със съдействието и с предоставени архивни материали и артефакти от Държавен архив – Разград, РИМ – Разград, ХГ „Проф. Илия Петров“ – Разград, Държавен архив – Търговище, Регионална библиотека „Петър Стъпов“ – Търговище, РИМ – Търговище и ХГ „Никола Маринов“ – Търговище.

■ Трансфериране на практиката

Практиката може лесно да се трансферира в други области по няколко причини:

Първо – подходът за прочит на местно ниво на големите национални исторически събития и процеси, свързани с Освобождението може да се приложи към всяка област в страната ни и между много региони могат да се намерят сходства за съвместни проекти. Второ – инициативата може да се реализира с минимални финансови средства. Екипът, който я реализира, е готов да сподели опита си и да помогне за организирането ѝ в други области.

■ Дигитализация

Паната със старинни фотографии и документи, свързани с Освобождението на Разград и Търговище и снимки на артефакти бяха дигитализирани и публикувани във фейсбук страниците и интернет страниците на двете администрации.

■ Ефект от внедряване на практиката

- Реализирана интересна, съвместна иновативна инициатива на Областна администрация Разград и Областна администрация Търговище за отбелязване на Националния празник на Република България – 3 март.
- Организирани индивидуални и групови посещения на изложбата от граждани, с акцент върху младите хора.
- Принос към съхранение на паметта за събития, свързани с Освобождението на Разград и Търговище за идните поколения.

- Принос за възпитаване в патриотизъм сред младите хора.
- Отправено послание към обществото, че Националният празник не трябва да ни разделя, а да ни обединява като нация.
- Принос към изграждане на положителен обществен образ на двете администрации.
- Задълбочено сътрудничество между двете областни управи.
- Принос към изпълнение на цели в Концепцията за социална отговорност на Областна администрация Разград, като част от Стратегията за развитие на Областна администрация Разград.

ИЗЛОЖБА "АРХИВИ НА СВОБОДАТА"

Съвместна инициатива
на Областна администрация Разград
и Областна администрация Търговище
по случай
Освобождението на България

Със съдействието и предоставени архивни материали и артефакти от Държавен архив – Разград, Регионален исторически музей – Разград, Художествена галерия „Проф. Илия Петров“ – Разград, Държавен архив – Търговище, Регионална библиотека „Петър Стъпов“ – Търговище, Регионален исторически музей – Търговище и Художествена галерия „Никола Маринов“ – Търговище

Откриване: 27.02.2024 г., 14:00 часа
Фойе на Областна администрация Разград

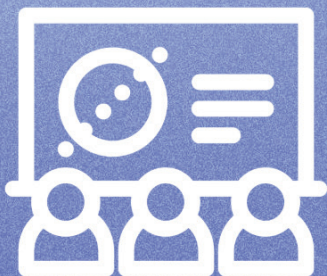

КАТЕГОРИЯ
ТЕХНОЛОГИЧНИ РЕШЕНИЯ
ЗА ОТКРИТО УПРАВЛЕНИЕ
И АДМИНИСТРАТИВНО
ОБСЛУЖВАНЕ

ДОБРИ ПРАКТИКИ 2024

3.1 1-ВО МЯСТО

ОПТИМИЗИРАНЕ ПРОЦЕСА ПО ПРИЕМ НА ГРАЖДАНИ И ВЪВЕЖДАНЕ НА ПРИЕМИ В ДИГИТАЛНА СРЕДА

Администрация: Столична община, направление „Правен и административен контрол“, дирекция „Административен мониторинг“, отдел „Приемна и канцелария“

Ключови думи: прием на граждани, реална среда, дигитална среда

Период на реализиране: 08.01.2021 г. - понастоящем

Официална интернет страница: www.sofia.bg

Контакти: 1. Гергана Георгиева, директор, gergana.georgieva@sofia.bg
2. Светлана Милова, началник-отдел, s.milova@sofia.bg

■ Описание на практиката

Съзнавайки, че прекият диалог между гражданите/организациите и администрацията, в конкретни случаи е от съществена важност за намиране на ползотворни решения, съобразени с обществения интерес и нормативната рамка, столичната общинска администрация (СОА) продължава оптимизирането на устойчива практика за администриране, организиране и провеждане на приеми между представителите на обществото и административните ръководители на СО.

Практиката се стреми към максимално улеснение за ползвателя: постигане на високо качество на предоставената услуга чрез осигуряване на бързина, достъпност, прозрачност и проследяемост на процеса с цел удовлетворение на нуждите на гражданите/организациите.

За осъществяване на поставените цели е създадена и оптимизирана административна процедура, утвърдена с изрични актове на кмета на СО, както следва: Заповед рег. № СОА21-РД09-61/08.01.2021 г.

(изм.) и Заповед рег. № СОА22-РД09-748/11.04.2022 г. (изм.)

Съгласно същата, исканията за осъществяване на среща се онагледяват, чрез регистриране на волеизявлението като с цел достъпност е предоставена възможност за подаване на заявление както на място в деловодството на СО, така и електронно, чрез електронна услуга, достъпна на електронната страница на общината, или чрез съставяне на протокол за устно заявяване от служителите на Приемната при обаждане по телефона. Осигурена е среда за заявяване и провеждане на срещи с глухи и сяло-глухи лица, както и дистанционна (онлайн) форма на приеми.

Създаден е вътрешен ред за администриране на регистрираните документи, който съобразява, от една страна, разпределените в 11 (единадесет) ресора компетентности, а именно подадените заявления/протоколи в зависимост от казуса/искането се разпределят за прием от ресорните ръководители с цел бързина, пълнота и изчерпателност. От друга страна, гарантира плановост и прозрачност

на процеса, като дава възможност за съобразяване на служебната ангажираност при насрочване на среща, а движението на документата е онагледено в системата.

В резултат от проведените приеми се съставя протокол, като се описват дадените указания и поетите ангажименти на срещата. Същият се регистрира и предоставя на отговорните структури в общината, с цел възлагане на изпълнението и възможност за мониторинг на процеса.

Служителите на Приемната на СО извършват консултации, проверки и справки по преписките на гражданите, обърнали се към отдела, като дават разяснения на търсещите информация относно процедури, свързани с дейността на администрацията и компетентни органи, към които да се обърнат, съобразно поставените от тях въпроси, в резултат от което при необходимост и/или желание от страна на гражданите, попълват протоколи за прием и оказват съдействие при попълване на заявления.

■ Целева група

Практиката е насочена към гражданите.

■ Цел на практиката

Общата цел на практиката е повишаване нивото и качеството на обслужване на гражданите, прозрачност в процеса, отчетност на дейността, проследяемост и статистически анализ, необходими за последващо надграждане на цялостния процес, както и създаване на усещане в представителите на обществото за открита администрация. Подобряване на вътрешната организация за постигане на максимална обезпеченост на процеса.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

На първо място, с цел регламентиране на реда и начина за прием на граждани, е издадена заповед от кмета на СО, с която са разписани правилата и стъпките за реализиране на приемните дни.

Създадена е организация за попълване на протоколи по телефона, обективирани желанието за среща, с оглед улеснение на гражданите. В тази връзка е въведена и възможността за попълване на заявления за среща и онлайн, като волеизявленията за среща се регистрират в деловодната система с цел проследяемост. При организиране на приемните дни на кмета на СО се канят всички структури на СОА, имащи отношение към казуса, във връзка с който се е записал заявителят, както и районните кметове, с цел максимална експертна обезпеченост и осигуряване на възможност за решаване на казуса или начините за неговото последващо процедиране още по време на приема. След срещата изготвеният и утвърден от административния ръководител протокол се предоставя на структурите, отговорни за изпълнението на поетите ангажименти и/или дадените от кмета/ръководителя указания, като процесът се мониторира от служителите на отдел „Приемна“ по отношение на приеми на кмета на СО. С цел отчетност, проследяемост и анализ на процеса се поддържа програмно средство, в което се отразява цялата информация, отнасяща се за приемните дни.

■ Сектори на устойчивост

Практиката принадлежи към социалния сектор на устойчивост.

■ Вложени ресурси

Ресурсът, използван за реализиране на практиката е човешки и дигитален, като след оптимизиране на процеса са постигнати всички поставени цели: Проследяемост, подобряване качеството на обслужване, удовлетвореност у гражданите и възможност за извършване на статистически анализи с цел последващо надграждане. Достъпност за хората със специални потребности. За резултата и ползите от оптимизиране на практиката, редовно се получава обратна връзка чрез многобройни благодарствени писма, получавани от гражданите по отношение дейността на Приемната.

■ Съдействие при реализация на практиката

Практиката се прилага самостоятелно.

■ Трансфериране на практиката

Практиката е възможно да се трансферира в други администрации, като сме убедени, че нашите идеи могат да намерят реализация и в други организации за подобряване обслужването и контакта с гражданите.

■ Дигитализация

Налично е програмно средство, съдържащо пълна статистическа информация за заявени, проведени, насрочени и др. приеми на граждани/организации, което предоставя възможност за извършване на бързи справки, мониторинг и анализ на процеса.

Осигурено е провеждане на приеми в дигитална среда, което позволява на гражданите, които предпочитат и/или нямат възможност да присъстват физически на среща, да осъществят същата

с помощта на мобилно устройство или компютър чрез електронно приложение.

■ Използвана технология

Програмно средство (TOOL) за справки и мониторинг на процеса, базирано на Microsoft Excel.

Провеждане на онлайн срещи посредством WEB базирана платформа – Cisco WebEx.

Електронна услуга – заявяване за записване в приемно време на кмета на СО, заместник-кметовете или секретаря на СО.

■ Ефект от внедряване на практиката

С въвеждането на практиката е постигнато улеснение за ползвателя, високо качество на предоставената услуга, бързина, достъпност, прозрачност и проследяемост на процеса и удовлетворение на нуждите на гражданите/организациите по отношение на дейността.

3.2 2-РО МЯСТО

ИЗГРАЖДАНЕ НА ЕДИННА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА (ЕИС) ЗА НУЖДИТЕ НА КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

Администрация: Комисия за финансов надзор

Ключови думи: електронно администриране, дигитализация, иновация, рационализиране, цифрово развитие

Период на реализиране: 01.01.2024 г. - понастоящем

Официална интернет страница: www.fsc.bg

Контакти: Анка Костова, директор на дирекция „Връзки с обществеността и протокол“
kostova_a@fsc.bg

Описание на практиката

Комисията за финансов надзор (КФН) реализира проект „Изграждане на Единна информационна система (ЕИС) за нуждите на Комисията за финансов надзор“, осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по Договор за безвъзмездна финансова помощ № BG05SFOP001-1.011-0001-C01/23.07.2020 г. От 1 януари 2024 г. КФН изцяло премина към електронно администриране при подаване на заявления, уведомления, периодична информация, както и други документи от поднадзорните лица.

Проектирана с ориентация към потребителя, ЕИС предоставя ясен и интуитивен интерфейс, с внедрени надеждни протоколи за сигурност, за да се защити чувствителната информация и да се поддържа целостта на регулаторния процес. Цифровите решения са изградени в интерес на гражданите и бизнеса и внасят коренна промяна в модела на административно обслужване, както и възможност за стандартизация, оперативна съвместимост и споделяне на ресурси

с останалите национални институции.

ЕИС реализира нов начин на комуникация със заявителите на електронни административни услуги (ЕАУ), автоматизира бизнес процесите и процедурите по обработка, контрол и анализ на данни и документи. Подобрена е регулаторната и надзорна дейност на КФН, като се консолидират информационните потоци и процеси, и се създава ефективен механизъм за прилагане на риск-базиран контрол.

Чрез въвеждането на ЕИС на КФН всички административни услуги са изцяло дигитално достъпни. Освен че са част от системата на държавната администрация, чрез тях се осигурява и обмен на информация с регулаторните органи на ЕС – Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (European Insurance and Occupational Pensions Authority - EIOPA) и Европейския орган за ценни книжа и пазари (The European Securities and Markets Authority - ESMA).

Чрез ЕИС са надградени всички предоставяни услуги, които могат да се заявяват електронно, както чрез портала e-government, така

и през сайта на Комисията. Осемнадесетте регистъра на КФН за достъп до информация са реорганизирани и вече има 1 регистър (единна входна точка) – лесен и удобен за работа. Изключително детайлната информация, налична в досието на всяко дружество, обект на надзор, дава възможност за вземане на обосновани инвестиционни решения, запознаване с историческите данни за всяка компания, както и информирани за наложените принудителни административни мерки от регулатора. Реинженерингът на регистрите води не само до обединяване на информацията, но и до нейното унифициране и структуриране по единен подход, гарантиращ повече прозрачност, равнопоставеност на участниците в трите сектора. Същевременно, автоматизираният процес на оповестяване на надзорната информация осигурява равнопоставено третиране на пазарните участници и създава основа за повишаване на доверието в регулаторните действия.

■ Целева група

Практиката е ориентирана към граждани, бизнес и администрации.

■ Цел на практиката

1. Подобряване на процеса за административно обслужване на гражданите и бизнеса чрез надграждане на всички административни услуги, които КФН предлага и са част от системата на държавната администрация (ИИСДА или Административен регистър).
2. Препроектиране, надграждане и усъвършенстване на минимум 18 публични регистъра на КФН, чрез които се предоставя информация на гражданите и бизнеса.
3. Интегриране с относителните хоризонтални компоненти на електронното управление в Република България, както и с Единния портал за достъп до електронни услуги.
4. Интегриране в реално време на обмена на информация с регулаторните органи на ЕС – Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA) и Европейски орган за ценни книжа и пазари (The European Securities and Markets Authority – ESMA).

5. Усъвършенстване на прилагания от КФН механизъм за риск-базиран надзор.
6. Прецизиране и развитие на автоматизация на процеса по определяне на такси, дължими от бизнеса и гражданите.
7. Организиране и провеждане на обучения с най-широк кръг ползватели, както от администратори на системата, така и с крайните потребители.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

- 01.06.2020 г. – поставяне на началото на проекта „Изграждане на Единна информационна система (ЕИС) за нуждите на Комисията за финансов надзор“, избрана фирма изпълнител, чрез обществена поръчка – „Скейл фокус“ АД.
- 28.04.2021 г. – първо представяне на ЕИС, осъществено онлайн, предвид епидемиологичната обстановка в страната. Представяне на основните цели, които се очаква да бъдат постигнати чрез реализирането на проекта, както и очакван срок на изпълнение.
- 20.09.2023 г. – представяне на ЕИС пред поднадзорните лица на КФН чрез специално организирано събитие. Запознаване с основните функционалности на системата, както и с изискванията за достъпването. Представяне на очакваните срокове за внедряване на системата.
- 01.11.2023 г. – Стартиране на двумесечен период за пререгистрация на поднадзорните лица от старите портали и регистри на КФН към новата ЕИС. През този период заинтересованите лица подават заявления за достъп до ЕИС.
- 15.12.2023 г. – Пълна функционалност на ЕИС.
- 20.12.2023 г. – Закриваща конференция за внедряването на ЕИС на КФН. Пред журналисти и заинтересовани лица беше представена цялата функционалност на новата система.
- 02.01.2024 г. – ЕИС е достъпна както за поднадзорни лица, така и за граждани и заинтересовани страни.

■ Сектори на устойчивост

Практиката е с икономически сектор на устойчивост.

■ Вложени ресурси

Приоритетна ос на ОПДУ: №1 „Административно обслужване и е-управление“.

Обща стойност на проекта: 6 559 022,19 лв. (шест милиона петстотин петдесет и девет хиляди двадесет и два лева и деветнадесет стотинки), от които 5 575 168,86 лв. европейско и 983 853,33 лв. национално съфинансирание.

■ Съдействие при реализация на практиката

Единната информационна система на Комисията за финансов надзор се осъществява чрез съдействието на Оперативна програма „Добро управление“ и Министерство на електронното управление от страна на публичния сектор, а от частния сектор е реализирана чрез подизпълнител – „Скейл фокус“ АД. Практиката се прилага и чрез съдействието на експертния опит на служителите на КФН.

■ Трансфериране на практиката

В ЕИС са разработени интеграции за онлайн обмен на структурирани данни, а именно: интеграция за обмен на данни със системата за електронна автентикация е-Автентикация; интеграция за обмен на данни с регистри на други първични администратори чрез средата за междурегистров обмен на данни REGIX; интеграция за обмен на данни със системата за електронни плащания е-Плащане; интеграция за междуведомствен обмен на съобщения и документи със Системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС); интеграция за обмен на данни със системата за сигурно електронно връчване (е-Връчване/ССЕВ); интеграция за подаване на структурирани форми към Единния портал за достъп до електронни административни услуги (ЕПДЕАУ); интеграция за обмен на данни с портала <https://data.egov.bg/> – разработената функционалност предоставя възможност за достъп до публични данни в отворен, машинночитим формат през Портал за отворени данни на Република България. Достъпни са данните от публичните регистри на КФН и др.

■ Дигитализация

Всички процеси, касаещи регистрите на КФН.

■ Използвана технология

ЕИС е проектирана и разработена като централизирано уеб приложение, съставено от отделни модули и подсистеми, обменящи бизнес информация през уеб сървиси.

Архитектурната структура на ЕИС е многослойна от типа клиент-сървър, в която интерфейсът, обработката на приложения и съхранението и обработката на данни са логически разделени на отделни модули.

Базата данни е съвкупност от свързани данни в добре дефиниран и оптимизиран формат, който може да се съхранява и да се достъпва по удобен начин, като се използват някои езици на заявки, дефинирани от Системите за управление на бази данни (СУБД).

Oracle Database е мултимоделна база данни. Езикът на заявките за Oracle Database е SQL (Език за структурирани запитвания).

Сървърът на базата данни на Oracle се състои от база данни Oracle и Oracle Instance. Oracle е комбинацията от фонов процеси и буфери на паметта. Това е много рентабилен, гъвкав начин за управление на информация и приложения, формира големи пулове за модулно съхранение и сървъри, които също съответстват на индустриалните стандарти.

Oracle Database има логически и физически структури. Тези структури са независими една от друга, поради което физическото хранилище може да се управлява, за да запази логическото съхранение без промяна.

■ Ефект от внедряване на практиката

1. Разработена и внедрена ЕИС за нуждите на КФН.
2. Осигурена възможност за интеграция с външни регистри и системи.
3. Препроектирани, надградени и усъвършенствани 18 регистра на КФН.
4. Надградени 264 броя административни услуги, които предоставя КФН.
5. Обучени 7 броя системни администратори.
6. Обучени над 200 броя крайни потребители на ЕИС.
7. Извършено представяне на функционалностите на ЕИС на над 142 броя външни потребители.
8. Изготвени ръководства за системни администратори, служители на КФН и външни потребители.
9. Осигурено право на ползване на готови софтуерни продукти на трети страни.
10. С внедряването на ЕИС се постига желаната интеграция на използваните до момента от КФН системи. Това води до подобряване на процесите в КФН и допринася за постигане на устойчивост в институционално отношение за КФН, тъй като

дава възможност за оптимално ползване на наличните човешки и материални ресурси. С изпълнението на проекта, още първият месец след стартирането на системата, в продукционна среда се отчита значително намаляване на административната тежест. Постига се увеличаване на ползваните електронни услуги, което води и до намаляването на административните разходи на КФН, свързани с пощенски и куриерски услуги, за хартия и т.н., и допринася за постигането на финансова устойчивост. Тези ефекти се отразяват благоприятно и на бизнеса и гражданите, ползващи услугите на КФН, тъй като се редуцират и техните разходи. Намаляването на услугите на хартиен носител и свързаното с това редуциране ползването на пощенски услуги допринася и за постигане на екологична устойчивост, като актуален отговор на европейския процес на „зелена трансформация“.

11. Със закупуването на дисков масив за съхранение на данни Fiber Channel и на 7 броя сървърни конфигурации с подходящите параметри беше осигурена хардуерна инфраструктура, отговаряща на изискванията и обезпечаваша нормалната работоспособност.

The screenshot displays the website of the Commission for Financial Supervision (КФН). The header includes the logo and name of the Commission, along with navigation links for different types of services: Electronic administrative services, Electronic services for regular information submission, Internal electronic administrative services, and Public electronic services. A search icon and a 'Вход' (Login) button are also present. The main content area is divided into four service categories:

- Електронни административни услуги**
 - > Застрахователен пазар
 - > Капиталов пазар
 - > Осигурителен пазар
- Електронни услуги за подаване на регулярна информация**
 - > Застрахователен надзор
 - > Инвестиционен надзор
 - > Осигурителен надзор
- Вътрешни електронни административни услуги**
 - > Регистрационен режим
- Публични електронни услуги**
 - > Публичен регистър
 - > Заявление за ползване на Е-услуги
 - > Заявление за FinTech
 - > Стойност на един пенсионен дял
 - > Лихвен калкулатор
 - > Подаване на Жалба/Сигнал/Залитване

At the bottom, there is a footer with logos for the European Union and the Operational Program 'Good Governance', along with project details in Bulgarian: 'Проект: BG05SFOP001-1.011-0001-C01 "Изграждане на Единна информационна система (ЕИС) за нуждите на Комисията за финансов надзор", финансиран по Оперативна програма "Добро управление", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Обща стойност на проекта: 6 559 002,30 лв. Финансиране от ЕС: 6 076 308,86 лв. Национално финансиране: 983 693,43 лв.'

3.3

ЕЛЕКТРОНЕН МАГАЗИН НА ОП „СОЦИАЛНО ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ – ПЛОВДИВ“ ЗА ПАЗАРУВАНЕ ОНЛАЙН В БЪЛГАРИЯ И ЧУЖБИНА

Администрация: Община Пловдив, ОП „Социално предприятие за хора с увреждания – Пловдив“

Ключови думи: електронен магазин, стъклени играчки, хора с увреждания

Период на реализиране: 05.08.2021 г. - понастоящем

Официална интернет страница: www.social-plovdiv.eu

Контакти: Ванина Костадинова, директор на ОП „Социално предприятие за хора с увреждания – Пловдив“, v_kostadinova@plovdiv.bg

■ Описание на практиката

Последните години, и особено по време и след пандемията от Covid 19, се забелязва значително увеличение на интереса към онлайн търговията в световен мащаб. За да бъде в крак с тази тенденция и за да осигури достъп до своята продукция, предприятието разработи към сайта си електронен магазин за онлайн пазаруване в България, а в последствие и английски вариант на своя уеб сайт и електронен магазин. Чрез него се цели по-голяма разпознаваемост на предприятието и произвежданите от него стоки, както и създаване на възможност за пласиране на продукцията на предприятието извън границите на България.

■ Целева група

Практиката е насочена към граждани, бизнес и администрации.

■ Цел на практиката

1. Създаване на уеб сайт, който да популяризира каузата на социалната интеграция на хората с увреждания.

2. Създаване на електронен магазин към уеб сайта, който да осигурява по-добро продаване на произведената продукция като същата ще бъде маркетизирана като продукция на хора със специални потребности.
3. Надграждане на създадения електронният магазин с английски вариант като чрез него се цели създаване на възможност за пласиране на продукцията на предприятието извън границите на България.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

1. ОП „СПХУ – Пловдив“ в израз на стремежа на предприятието за популяризирането на каузите на социалното предприемачество и социалната икономика създаде уеб сайт.
2. Пандемията увеличи значително интереса към онлайн търговията както в световен план, така и у нас. За да бъде в крак с тази тенденция и за да осигури достъп до своята продукция на максимално широк кръг лица, предприятието разработи свой

електронен магазин към съществуващия уеб сайт. Той разполага с каталог от близо 3000 продукта, изработени в предприятието, с възможност за търсене по различни критерии и визуализация на артикулите.

3. Поради икономическата криза породена от войната в Украйна и необходимостта от реализацията на произвежданата продукция, предприятието създаде английската версия на уеб сайта си с електронен магазин към него за международни покупки, които да изиграят огромна роля за популяризирането на предприятието и произвежданите от него стоки.

■ Сектори на устойчивост

Уеб сайта на предприятието и създадения електронен магазин към него за международни покупки, играят огромна роля за популяризирането на предприятието, произвежданите от него стоки, както и за каузата на социалното предприемачество. Популярността и по-добрата пазарна реализация на продукцията повишава самочувствието, уменията и пълната адаптация в обществото на работещите в него лица с увреждания.

■ Вложени ресурси

За постигането на описаната практика са вложени човешки, финансови и информационни ресурси. Поставените цели са постигнати в почти пълен размер със създадения уебсайт и реализираните електронни магазини за български и чуждестранни клиенти. Настоящият електронния магазин опериращ в пределите на България работи стабилно и е един от предпочитаните начини за поръчване на различни продукти произведени от социалното предприятие. Неговата английската версия набира все по-голяма популярност.

■ Съдействие при реализация на практиката

Практиката се прилага самостоятелно от ОП „Социалното предприятие за хора с увреждания – Пловдив“, като финансов ресурс за нея е осигурен от Община Пловдив поради това, че социалното предприятие е второстепенен разпоредител с бюджет.

■ Трансфериране на практиката

Практиката е подходяща за администрации, които имат внедрени производства или предлагат различни услуги на клиенти на дребно и едро в страната и в чужбина.

■ Дигитализация

Процесите по избор на произведените изделия и тяхното онлайн закупуване, както и последващата обработка на поръчаните изделия са напълно дигитализирани. В електронния магазин могат да бъдат намерени над 3000 различни артикули с възможност за търсене по различни критерии и визуализация на същите. Поръчаните вече изделия лесно могат да бъдат обработени с необходимите документи за доставка посредством интеграцията на електронния магазин със системата за поръчки на Еконт „Достави с Еконт“ и предадени към наличния склад с готова продукция. Поръчаните изделия от своя страна се изписват автоматично посредством бар код и четци с интегрираната с WooCommerce складова програма I-CASH. Преди внедряването на практиката всички тези процеси, описани по-горе се извършваха изцяло ръчно.

■ Използвана технология

Уебсайта на ОП „Социално предприятие за хора с увреждания – Пловдив“ е реализиран посредством платформата WordPress, която е базирана на PHP и сървър бази данни MySQL. Електронния магазин е реализиран посредством интеграцията с платформата за електронна търговия с отворен код WooCommerce. Обработката на поръчаните вече изделия с необходимите документи за доставка се извършва посредством интеграцията на електронния магазин със системата за поръчки на Еконт „Достави с Еконт“. Изделията се изписват автоматично като се намаляват съответните им количества в WooCommerce и посредством бар код и четци и интегрираната складова програма I-CASH.

■ Ефект от внедряване на практиката

1. Икономически – електронният магазин опериращ в предели-

те на България работи стабилно и е един от предпочитаните начини за поръчване на различни продукти произведени от социалното предприятие.

2. Маркетингов - уебсайта на предприятието и създадения електронен магазин към него за международни покупки играят огромна роля за популяризирането на предприятието, произвежданите от него стоки, както и на каузата на социалното предприемачество и социалната икономика.

3. Социален - добитата международна популярност, повишеното търсене и все по-добрата пазарна международна реализация на продукцията на предприятието неминуемо повишава самочувствието, уменията и пълната адаптация в обществото на работещите в него лица с увреждания.
4. Повишаващ производителността на служителите в предприятието, като внедрените практики им дават възможност да свършат повече неща за по-малко време.

3.4

ВНЕДРЯВАНЕ НА ВИСОКОТЕХНОЛОГИЧНИ УСТРОЙСТВА С ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ В РАБОТНИЯ ПРОЦЕС НА ОБЩИНА БУРГАС

Администрация: Община Бургас

Ключови думи: нови технологии, изкуствен интелект, нововъведения, спестяване на време, достъпни технологии, спестяване на ресурси, доверие

Период на реализиране: 16.08.2024 г. - понастоящем

Официална интернет страница: www.burgas.bg

Контакти: Красимир Червенков, старши експерт “Стратегическо планиране, дигитализация, устойчиво градско развитие”, k.chervenkov@burgas.bg

■ Описание на практиката

Внедряване в работния процес на високотехнологични устройства:

- летяща камера (квадрикоптер);
- “умна” камера за дигитализация на информация и разпознаване на околната среда.

Двете устройства разполагат с вграден ИИ и могат да изпълняват самостоятелни задачи. Работа без необходимост от достъп до интернет или друга свързаност. Използване в различни структурни

звена според поставените задачи. Възможност за използване от служители с трайни увреждания.

■ Целева група

Практиката е насочена към всички.

■ Цел на практиката

1. Подобряване на ефективността и намаляване на времето при въвеждане на иновации.

2. Ускоряване и увеличаване на ефективността на работния процес;
3. Подобряване на публичния образ на администрацията;
4. Демонстрация на технически решения в полза на други субекти;
5. Повишаване на информационната сигурност на работния процес.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

1. Предложение за осъществяване на практиката.
2. Оценка на въздействието – информационна и киберсигурност, ефективност и ефикасност.
3. Осигуряване на финансов ресурс – външен за организацията.
4. Одобрение от ръководството на администрацията и реализацията.
5. Оценка на въздействието – кои от заложените цели са постигнати в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план.
6. Анализ на трудностите, възникнали при реализацията.

■ Сектори на устойчивост

Социален – повишава възможностите за трудова реализация на хора с увреждания.

Икономически – повишава се ефективността и се намалява времето за изпълнение на работния процес, повишава се атрактивността на професията.

Екологичен – намалява се нуждата от използване на ресурси в работния процес (например използване на скенер и мощни процесори, придвижване на група експерти до даден обект и т.н.).

■ Вложени ресурси

За подбор на практиката се използва процесът по наблюдение на излизащите на пазара нови технологични решения и първоначалния анализ за приложимост в работния процес.

Финансовият ресурс е изцяло външен за организацията.

Реализацията се осъществява изцяло в рамките на обичайния работен процес.

Практиката функционира едва от месец и половина към края на срока за кандидатстване – в краткосрочен план целите са постигнати.

■ Съдействие при реализацията на практиката

Практиката се прилага самостоятелно, като при необходимост се иска техническа помощ от производителите на устройствата. На данни и информация, повишава защитата на данни и сигурността.

■ Използвана технология

Практиката функционира от по-малко от два месеца към момента на подаване на формуляра. Първоначалните резултати показват:

1. Съкратено време за наблюдение и заснемане.
2. Извличане на конкретни данни от хартиени документи без необходимост от пренос и съхранение на целия документ, например при посещение на граждани и стопански субекти или архиви.
3. Изключително бързо усвояване на работния процес от служителите.

■ Трансфериране на практиката

Информация за практиката е публикувана на официалния сайт на администрацията. Устройствата са налични на свободния пазар, въпреки че едното не се предлага официално в България. Администрацията с готовност предоставя информация на други институции и бизнеси.

■ Дигитализация

Практиката касае изцяло дигитални процеси, като единствено подобрява скоростта, улеснява работния процес, улеснява трансфера.

■ Ефект от внедряване на практиката

Тъй като практиката дава възможност да се използва от цялата администрация, прекият ефект е налице за цялата структура. Косвеният ефект се изразява в подобрен публичен образ на всички административни субекти, като се демонстрира възможност за бързо и ефективно използване на нови решения.

КАТЕГОРИЯ
УСТОЙЧИВО
РАЗВИТИЕ

4.1 1-ВО МЯСТО

ЕНЕРГИЙНА ОБЩНОСТ ГАБРОВО. ПЪРВАТА
ЕНЕРГИЙНА ОБЩНОСТ В БЪЛГАРИЯ

Администрация: Община Габрово

Ключови думи: чиста енергия, устойчиво развитие, икономическо развитие, социална устойчивост

Период на реализиране: 11.2023 г. - настоящем

Официална интернет страница: www.gabrovo.bg

Контакти: Тодор Попов – директор на дирекция Административно правно и информационно обслужване, t.popov@gabrovo.bg

■ Описание на практиката

Енергийна общност Габрово е иновативен проект, стартиран през 2023 г., който включва изграждането на първата по рода си в България енергийна общност, базирана на възобновяеми източници на енергия, като привлича участие на местната власт, неправителствена организация и привличане на местната общност. Концепцията е разработена с подкрепата на ЕнЕфект и реализирана благодарение участието на гражданите, като цели децентрализирано производство на чиста енергия чрез фотоволтаична инсталация с капацитет от 100 kWp, генерираща над 119 MWh енергия годишно. Около 50% от енергията се използва на мястото на нейното производство от участник в Енергийната Общност (ЕО) – Регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО), а останалата ще се реализира посредством РРА договор, от други обекти собственост на членове на ЕО Габрово – РДНО. Проектът служи като модел за демократичното участие на гражданите в енергийния преход и за намаляване на зависимостта от конвенционални енергийни източници.

■ Целева група

Практиката е насочена към граждани и бизнес.

■ Състояние на практиката преди внедряване

Община Габрово като публична институция следва да води политики за намаляване на вредния отпечатък при осъществяване на дейностите си. Качеството и на орган на власт предопределя и необходимостта да провежда политики за постигане целите за устойчиво развитие. Преди стартиране на инициативата, Община Габрово придобива електрическа енергия от свободния пазар, като съотношението на зелена енергия бе съобразно микса на съответния доставчик, въпреки опитите да сключи договор за 100% зелена енергия. Ситуацията с пазара на енергия в последните години – непостоянни цени на енергията, зависимост от трети фактори извън клиента и производителя, наложиха търсене на решение за снабдяване с чиста и сигурна енергия. Трудно бе планирането и прогнозирането на разходите за енергия. Участието на гражданите в зеления преход и като цяло в местното управление, се простира до обичайните нормативно-регламентирани форми. Наличието на публично-частни партньорства е ограничено до определени проекти и инициативи. Гражданите имат потребност от повече информация за ползите и процедурите за изграждане на инсталации за енергия от ВЕИ. Решението на тези предизвикателства бе намерено именно чрез формирането на общност, която да произвежда, ползва и споделя енергия.

Цел на практиката

Основната цел на проекта е да създаде устойчива енергийна система (подходяща и лесна за репликация), чрез насърчаване на възобновяемата енергия и участието на гражданите в енергийния преход. В краткосрочен план, проектът демонстрира намаляване на разходите за енергия на един от консуматорите – Регионално депо за неопасни отпадъци с 30%, въпреки увеличаването на пазарните цени на електроенергията. Споделяне на неизползваната на място енергия при фиксирана цена. Предоставяне на възможност за „инвестиране“ на местните граждани.

Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

1. Изготвяне на концепция и преглед на Европейското и национално законодателство.
2. Определяне на формат и правно организационна форма на бъдещата общност.
3. Разработване на финансов и технически анализ – бизнес модел.
4. Избор на оферта и конкретна цена на проекта.
5. Създаване на всички необходими документи – споразумение, покана, техническа и финансова обосновка, сформирание на комуникационен екип, система за отразяване и организиране на включването на гражданите.
6. Решение на Общински съвет – Габрово.
7. Комуникационна кампания, публикуване на покана за участници в Енергийната общност.
8. Набиране на нужната сума от 160180 лева.
9. Март 2024 година: среща на основателите на ЕО Габрово – РДНО;
10. Съгласувателни процедури със службите в община Габрово и оператора на електропреносната мрежа.
11. Изграждане на фотоволтаична централа и стартиране потребление на енергия на мястото на нейното производство до приключване присъединителните процедури – 4 месеца.
12. Регистриране на ЕО в регистър Булстат, снабдяване с ДДС регистрация, разкриване на банкова сметка и други административни процедури.

13. Започване функционирането – производство и продажба на енергия.

14. Сключване на договор с доставчик на енергия, който да балансира и споделя енергията върната в мрежата с други обекти собственост на членове на ЕО – Габрово.

Сектори на устойчивост

Проектът принадлежи към екологичния и социалния сектор, като насърчава използването на възобновяеми източници и включва местни социално уязвими групи, спомага за повишаване капацитета на администрацията и гражданите, като ги и подготвя за справянето с новите правила и функциониране на пазара след 01.01.2024 г. Спомага за постигането и на други от целите на ООН за устойчиво развитие.

Вложени ресурси

1. Множество човешки работни ресурси от страна на експертите от ЕнЕфект и Община Габрово, по проучване, адаптиране, анализ и комуникиране на различни решения, за да се идентифицират и реализират.

тифицира подходящо такава.

2. Информационни материали и кампании за включване на гражданите информирани в инициативата.
3. Финансовия ресурс от страна на Община Габрово и ЕнЕфект не е особено голям на фона на ползите – ресурс за ангажираните експерти, изготвяне на проект за изграждане на PV съгласно ЗУТ, и присъединителни такси. Финансовият ресурс в размер на 160 180 лева е привлечен частен капитал – на членовете на ЕО.
4. Използване на терен на покрив на сграда собственост на Община Габрово.

■ Съдействие при реализация на практиката

1. Най-важните – гражданите, които припознаха проекта, осмелиха се да бъдат първи и се включиха в Енергийната общност. Общност без членове няма как да се реализира, независимо от всички други заинтересовани и включени страни.
2. Подкрепата на проекти финансирани по програма LIFE – които обаче подкрепят административния капацитет.
3. Партньорството на ЕнЕфект, както и на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) в лицето на Ивайло Алексиев, който консултира част от решенията.
4. Външни консултантите – инсталатори на PV инсталации, експерти в сферата на енергетиката и функционирането на пазара.

■ Трансфериране на практиката

Моделът е така разработен, че може да се прилага от всеки и всички, които имат желание да работят заедно.

■ Дигитализация

Процесите се осъществяват основно в електронна среда, управлението и функционирането е посредством комуникация по електронни адреси, поддържа се секция на сайта на Община Габрово, както и се работи за създаване на платформа, в която да се визуализират резултатите от функционирането на общността, с възможност за споделяне на файлове и други комуникационни дейности. Адми-

нистративното управление е изцяло в ел. среда без хартия (само за архив където го изисква закона). Подготвителните процеси отново се провеждат с оглед желанието за привличане на множество хора в средствата за масово осведомяване и социални медии.

■ Ефект от внедряване на практиката

Запази се цената на енергията в относително константни стойности – за kWh. Намалиха се разходите, тъй като енергията от енергийната общност е фиксирана на 0,23 лева за kWh с вкл. ДДС, което е и крайна цена, тъй като за ползваната на място енергия не се заплащат допълнителните такси за мрежа и администриране.

Междувременно, цената на енергията без мрежови такси и администриране през месеците на функциониране на ЕО са както следва: месец Средна цена базов товар – май 0,19 лв.; юни 0,23 лв.; юли 0,32 лв.; август 0,30 лв.; септември 0,25 лв.

Видно единствено през май месец цената е била същата, но когато прибавим и таксите тя е по-висока – не може да се определи колко точно, поради различните фактори, но ползата е очевидна за ползваната на място енергия. Ползваната от месец септември енергия в други обекти е на стойности малко под тази на енергийната борса – средна цена базов товар, което означава, че и за останалите обекти, цената е равнопоставена, като обаче приходите остават в местната общност.

4.2. 2-РО МЯСТО

КОМПЕТЕНТНОСТИ ЗА СРЕБЪРНА ИКОНОМИКА - ARGENTUM - STRATEGIC COMPETENCIES FOR SILVER ECONOMY

Администрация: Столична община, дирекция „Дигитализация, иновации и инвестиции“

Ключови думи: курсове за обучение, сътрудничество

Период на реализиране: 01.11.2021 г. – 31.01.2024 г.

Официална интернет страница: www.sofia.bg

Контакти: 1. Методийка Тарльовска, старши юрисконсулт към дирекция „Дигитализация, иновации и инвестиции“ (ДИИ), metodiyka.tarlyovska@gmail.com;
2. Добринка Благова, директор дирекция ДИИ, e-mail: dobrinka.blagova@sofia.bg

■ Описание на практиката

Иновативен клъстер за сребърна икономика, с фокус предоставяне на индивидуални курсове за обучение за генериране на квалифицирани кадри в бързо променящата се действителност, засилване на сътрудничеството и предоставяне на видимост на всички участници в сектора. Платформата цели да:

1. Обучава публични администрации и бизнеса как да разработват повече и по-ефективни услуги и продукти, насочени към сребърната икономика и гражданите на възраст над 65 г.
2. Популяризира темата сребърна икономика, за да могат лицата на 65+ г. по света, да се обучават онлайн и да повишат своята конкурентоспособност.

■ Целева група

Практиката е насочена към администрацията, гражданите и бизнеса.

■ Състояние на практиката преди внедряване

Докладите на ЕК подчертават, че до 2070 г. се очаква 30,3% от насе-

лението да бъде на възраст 65+ години. Поради нарастващото търсене на нови стоки и услуги, регионалните икономики се стимулират да създават нови продукти, отговарящи на нуждите на хората.

Това води до откриване на нови работни места, нови компании и повишаване на конкурентоспособността на ЕС. Въпреки това, темата сребърна икономика е нова и недостатъчно популяризирана на международно ниво, включително в ЕС.

Проектът ARGENTUM позволи създаването на един от първите международни и първия в България клъстер за сребърна икономика. Той допринася за повишаване на осведомеността на европейската общественост с общата тема за активното стареене и сребърната икономика, която все още не е достатъчно известна сред представителите на публичния и частния сектор.

Основната мисия на проекта е да насърчава иновациите и сребърната икономика и да създаде мостове между изследователи, политици, бизнес, образователни институции, местни власти и гражданско общество. Създава се благоприятна среда за съвместно развитие на сребърната икономика, която превръща предизвикателството на застаряващото население във възможност за нови хоризонти.

Цел на практиката

Основната цел на проекта ARGENTUM е да се създаде иновативен клъстер за сребърна икономика, с цел предоставяне на образователни курсове за обучение, засилване на сътрудничеството между всички заинтересовани страни и предоставяне на нови възможности за развитие. Повишаването на квалификацията на хората над 65 годишна възраст ще даде възможност съвременните общества да отговорят по-ефективно на предизвикателствата на новото време.

Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

1. Проектът ARGENTUM дава възможност да се направи подробен анализ на възможностите за активно и ефективно участие в обществения живот на хората на 65+ години в международната икономика. Предвид тенденциите за повишаване на броя на застаряващото население и новите икономически предизвикателства пред компаниите, беше проведено картографиране на всички заинтересовани страни с цел повишаване квалификацията и адаптивността на хората на възраст на и над 65 години.
2. Беше създаден клъстер за сребърната икономика, който активно да работи в посока повишаване на квалификацията на хората, по начин отговарящ на нуждите на конкретните потребности на съвременните динамични и насочени към технологиите реалности.
3. В проекта взеха участие университети, общини и браншови организации, които обединиха своите знания и опит за създаване на обучителни материали, предоставящи знания, които да отговорят на конкретните изисквания на съвременното ни.

Сектори на устойчивост

Приложената от Столична община практика е с фокус върху социално-икономическия сектор. Платформата дава възможност на хората на възраст 65+ г. от различни експертни области, да преминат обучения с цел подобряване на професионалната им квалификация. Наборът от обучителни материали е разнообразен, с фокус както върху гражданите, така и върху администрацията и бизнеса.

Вложени ресурси

1. Човешки: В изграждането на конкретната платформа, партньорите по проекта
 - INNOGROWTH – European Association for Innovation and Growth;
 - UNIVERSITAT JAUME I DE CASTELLON;
 - MEDARDO COBOTO TRECIOJO AMZIAUS UNIVERSITETAS;
 - LIGHTS ;
 - Столична община;
 - Aris – professional training and research

са вложили интелектуален труд за цялостното организиране на дейността на клъстера.

2. Финансови: получена финансова подкрепа по програмата „Еразъм+“ от 2 220 евро.
3. Информационни: разработени обучителни материали, информационни материали, нюзлетър, социални канали на инициативата в LinkedIn, Facebook и канали на участващите международни партньори.

Съдействие при реализация на практиката

Постигнатите резултати от реализирания проект ARGENTUM са плод на съвместната дейност на всички партньори по проекта, действащи в интерес на гражданите, които са на възраст над 65 години. Платформата е достъпна и може да се ползва свободно от всеки заинтересован, след направена регистрация.

Трансфериране на практиката

Прилаганата от Столична община практика за обучение на гражданите над 65 години се споделя и с други общини и институции по време на съвместни дейности или събития, посветени на обмен на добри практики. Насърчават се действията в посока за въвеждане на платформата във всеки административен район. Екипът на Столична община е винаги отворен за активен диалог в тази посока.

Ефект от внедряване на практиката

Към днешна дата, платформата предлага дигитални обучения, които са достъпни след завършена регистрация, на всеки потребител

на платформата. Гражданите могат да попълнят своята регистрация, след това да изберат желаната от тях област, в която да се обучават. Въведената практика позволява:

- Повишаване на осведомеността на широк кръг заинтересовани лица по темите свързани със сребърната икономика.
- Разработване на един от първите кълъстери за сребърна ико-

номика в Европа и първият в България и за Столична община;

- Създаване на иновативни учебителни материали.
- Предоставяне на възможност на хората, които са на и над 65 години да бъдат адаптивни към нуждите на новата икономическа действителност.

4.3. 3-ТО МЯСТО

НАСЪРЧАВАНЕ НА КОМПОСТИРАНЕТО В ОБЩИНА СМОЛЯН ЗА СМЕКЧАВАНЕ И АДАПТАЦИЯ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ В УНИСОН С ЦЕЛИТЕ НА ООН ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Администрация: Община Смолян

Ключови думи: рециклиране, компостиране, екологична култура, по-чисто, устойчив

Период на реализиране: 28.09.2021 г. - понастоящем

Официална интернет страница: www.smolyan.bg

Контакти: 1. Златка Митова, главен експерт, z.mitova@smolyan.bg
2. инж. Хамди Моллов, главен експерт, h.mollov@smolyan.bg

■ Описание на практиката →

Съвместявайки два проекта: „Въвеждане на добра практика за намаляване количеството на депонираните отпадъци и повишаване информираността и капацитета за рециклиране в Община Смолян“ и „Въвеждане на общински схеми за разделно събиране и рециклиране на отпадъци на територията на Община Смолян“, добрата практика цели да се намали количеството депонирани битови отпадъци и да се повиши осведомеността и общественото самосъзнание на гражданите по отношение на отпадъците, разделното им събиране и компостиране.

Основните дейности репликират съдържателно дейности от добра практика на Община Талин, Естония и такава на Община Кристиансанд, Норвегия.

■ Състояние на практиката преди внедряване →

Необходимостта от въвеждане на екологични мерки, както и обогатяване на познанията на хората в този аспект, е проблем от десетилетия, който изисква работа от всички заинтересовани страни. В община Смолян не са изпълнявани проекти за повишаване на съзнанието и информираността на обществото по отношение на опол-

зотворяване, предотвратяване на образуването на битовите отпадъци с цел намаляване на отпадъците, обезвредени на депо. През годините са организирани отделни кампании и публикувана информация на сайта на общината в тази насока.

Една от причините за пораждаването на необходимост от въвеждане на добрата практика е, че към настоящия момент, система за събиране на биоразградими отпадъци в община Смолян не функционира в оптимални параметри.

Именно неразбирането от страна на обществеността, и особено от младежката аудитория, която формира поколенчески навици по време на училищна възраст, води до липсата на отговорно поведение по отношение на биоразградимите отпадъци и битовите отпадъци като цяло и обуславя необходимостта от подобен вид добра практика. Необходимост от повишаване на информираността относно ползите и начините за рециклиране, повторно използване и оползотворяването на отпадъци.

■ Целева група →

Практиката е насочена към гражданите.

■ Цел на практиката →

Основната цел е да се намали количеството депонирани битови отпадъци, чрез предотвратяване на тяхното образуване – рециклиране, повторна употреба и оползотворяване.

Другата цел е да се повиши осведомеността и общественото самосъзнание, и да се утвърди модел на отговорно гражданско поведение по отношение на отпадъците, и чрез изпълнение на дейности в тази насока, да се постигне предотвратяване генерирането на отпадъци и увеличаване на участието на гражданите в разделното им събиране и компостиране.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика →

Подготовката за реализиране на добрата практика е стартирала с проучване и анализ на необходимостта от въвеждане на избраните дейности. Следва подготовка и кандидатстване по различните програми.

След одобрение на проектите са извършени подготвителни дейности. Същинското реализиране на дейността започва с доставка на компостери и провеждане на информационна кампания в 10 училища на територията на общината през есента на 2023 г. За демонстриране на кръговата икономика е използван и доставения 3D-принтер, чрез който от биоразградима и рециклируема пластмаса се изработват кошчета за отпадъци и др. В началото на 2024 г. са проведени кампании за популяризиране на схемата за разделно събиране и оползотворяване на биоразградимите отпадъци и безплатно са предоставени компостери на домакинствата. На ключови места в града са поставени съдове за разделно събиране на строителни отпадъци и на излезли от употреба гуми. Разработено е и информационно приложение с местата на съдовете с данни за събраните количества.

■ Сектори на устойчивост →

Практиката принадлежи към екологичния сектор.

■ Вложени ресурси →

Използвани ресурси за реализирането на практиката: човешки – за разработване и изпълнение на проектните идеи, от страна на експертите в общината и учители от училищата, които са „Еко експерти“, работещи с демонстрационните компостери; финансови и материални – осигурени със средства по двата проекта; информационен ресурс – използвана е и цялостна програма от информационни мерки, за повишаване знанията на децата относно битовите отпадъци, а чрез споделяне в семейната среда – и у техните родители, както и подробна информация за компостирането в домашна среда.

Реализирането на предвидените дейности е с цел подобряване управление на битови отпадъци и предотвратяване на тяхното образуване. Ползите от практиката са свързани с предотвратяване на образуването на отпадъци в съответствие с чл. 31 ал. 1 от ЗУО.

■ Съдействие при реализация на практиката →

Сътрудничеството между всички участници в обществения живот е от голямо значение за решаването на подобни проблеми. В случая,

общинската администрация, училищните екипи, кметствата по селата, изпълнителите на дейностите за доставка, за информационните кампании и др., както и местните медиите, съумяха всеки със своето участие да допринесат за постигане на заложените цели за намаляване на отпадъците и за промяна в нагласите на населението.

■ Трансфериране на практиката

Практиката би могла да се трансферира и е приложима във всяка една администрация.

Целевите групи, които биха били заинтересовани да приложат за своя сметка или чрез друг източник на финансиране резултатите от проекта са:

1. Общините в България, защото законите в страната вменяват конкретни отговорности на кметовете на общини за управление на отпадъците и прилагането на демонстрационния проект.
2. Училищата в България, защото естеството на дейностите от демонстрационния проект силно импонира на естеството на ролята на училищата в България.

■ Ефект от внедряване на практиката

Ефектът от внедрената добра практика е изцяло положителен. Проведена е цялостна информационна програма за установяване на нов модел на поведение за предотвратяване образуването на битови отпадъци на тема „Намаляване на количеството депонирани отпадъци, чрез високоотговорно поведение“, която включва презентации, видеосъдържание, игри, демонстрационни мероприятия и програма за еко-мониторинг в 10 училища.

По атрактивен начин за учениците, посредством 3D принтер, се демонстрира най-съвременният модел на поведение за намаляване на отпадъците – използване на продукти от биоразградими суровини и годни за рециклиране. Чрез активно отношение на децата и процес на споделяне в семейната среда, се постигна положителна и устойчива нагласа на целевата група по отношение на процеса на генериране и управление на отпадъците, и следователно ефективно намаляване на депонираните отпадъци (в т.ч. битовите).

Чрез внедряване на схемите за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци, строителни материали и излезли от употреба гуми, също се промени нагласата на хората и се повиши информираността им относно тенденции при оползотворяване на отпадъците, в контекста на принципите на кръговата икономика.

4.4

ПАРТНЬОРСТВО ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЛАСТ ЛОВЕЧ

Администрация: Областна администрация Ловеч

Ключови думи: партньорство, туризъм, устойчиво развитие, област Ловеч

Период на реализиране: 29.09.2023 г. - понастоящем

Официална интернет страница: www.lovech.government.bg

Контакти: 1. Нели Митева, директор Дирекция АКРПДС, neli.miteva@lovech.government.bg
2. Виолета Николова, старши експерт, violeta.nikolova@lovech.government.bg

■ Описание на практиката

С Решение на Областен съвет за развитие на област Ловеч е създадена Постоянна комисия по туризъм към Областен съвет за развитие на област Ловеч, приети са Правила за организацията и дейността на комисията, в които са разписани дейностите, функциите и заинтересованите страни, влизащи в състава на комисията. Членове на комисията са представители от общините на територията на област Ловеч; представители на Консултативни съвети по туризъм към общините на територията на област Ловеч, създадени съгласно чл. 13, ал. 1 от Закона за туризма; представители на Туристически сдружения от област Ловеч; туроператори и туристически агенти; представители на музеи, културни институции и други организации, имащи отношение към развитието на туризма в област Ловеч и хотелиери и ресторантьори. Комисията разглежда, обсъжда и анализира състоянието и проблемите на туризма на регионално, областно и местно ниво и работи за намиране на решения при срещнати трудности. Дейността на комисията допринася за повишаването на информираността на жителите на областта и региона както за предстоящите събития, така и за привличането на повече участници и туристи. Изготвен е и се поддържа УЕБ Събитийен календар на област Ловеч на интернет страницата на ОА Ловеч. Обобщена е информация за всички значими фестивали, празници и

събития в област Ловеч. Проведено е анкетиране, с цел проучване и развитие на туристическите дейности на територията на област Ловеч, в което се включиха заинтересовани страни от седем общини от област Ловеч, които изразиха мнения за най-известните обекти на природното наследство, обекти на културно-историческо наследство, предпочитаните маршрути и събития, срещнати трудности и идеи за развитието на туризма в област Ловеч. По време на заседание на комисията е представена информация за възможности за международен растеж, партньорства и финансиране в областта на туризма. Сключен е договор за сътрудничество между ОА Ловеч и Лесотехнически университет София, катедра „Алтернативен туризъм“, който предвижда организиране и провеждане на дейности, свързани с лесовъдната дейност, туризма и устойчивото развитие на региона.

■ Целева група

Практиката е насочена към администрацията, гражданите и бизнеса.

■ Състояние на практиката преди внедряване

Общините от област Ловеч развиват туризъм, като регистрират и категоризират туристически обекти, места за настаняване и хранене,

управляват природни забележителности, създават туристически и културни събития и промотират възможностите за развитие на туризъм на ниво община. Те реализират свои стратегически документи/програми за развитие на туризма, подпомогнати от консултативни съвети по въпросите на туризъма към всяка община, туристически информационни центрове и др. Общините от област Ловеч (Априлци, Летница, Ловеч, Луковит, Тетевен, Троян, Угърчин и Ябланица) притежават значителен туристически потенциал и развиват различни форми на туристическо предлагане. Срещат и определени трудности, които са свързани с липсата на достатъчно финансиране за изграждане на туристическа инфраструктура, липса на квалифицирани кадри в туризма, промотиране и реклама на организирания от тях събития и др.

На областно ниво липсваше структура, която да обединява местна власт, институции, бизнес и гражданско общество, която да обсъжда състоянието и проблемите на туризма, да търси решения, да определя приоритетите, да дава становища и осигурява съответствие между националните, регионални и местни интереси в областта на туризма.

Всяка община от област Ловеч поддържа календар на актуалните събития на ниво община, но липсваше такъв на областно ниво.

■ Цел на практиката

Постоянна комисия по туризъм към Областен съвет за развитие на област Ловеч е създадена с оглед осъзнатата необходимост от консултативен орган на областно ниво, който да подпомага развитието на туризма в област Ловеч със следните цели:

1. Да разглежда, обсъжда и анализира състоянието и проблемите на туризма на регионално, областно и местно ниво.
2. Определя приоритетите на регионалната политика в областта на туризма и мерките по изпълнението им, съобразно националните приоритети.
3. Дава становища, оценки и заключения по документи с регионално значение, свързани с туризма.
4. Обсъжда и предлага проекти за изменение на нормативни актове, свързани с туризма.
Конкретни цели.

1. Идентифицира проблемни области и работи за тяхното преодоляване.
2. Да създаде място в онлайн пространството, което да обобщи водещите културни и туристически прояви в региона: фестивали, фолклорни събития, чествания и др.
3. Дава гласност на добри практики, които подпомагат туристическия бранш.
4. Да привлече академичната общност и експерти за създаване на взаимно изгодни партньорства и др.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

1. Създаване на Постоянна комисия по туризъм към Областен съвет за развитие на област Ловеч:

С Решение № 1 от Протокол № 2 /20.07.2023 г., от заседание на Областен съвет за развитие на област Ловеч, и на основание чл. 49, ал. 1 от Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие е създадена Постоянна комисия по туризъм към Областен съвет за развитие на област Ловеч. На проведеното заседание са приети Правила за организацията и дейността на комисията, в които са разписани дейностите, функциите и заинтересованите страни влизащи в състава на комисията. Съгласно чл. 12 от Правилата на Постоянна комисия по туризъм, членове са: представители от общините на територията на област Ловеч; представители на Консултативни съвети по туризъм към общините на територията на област Ловеч, създадени съгласно чл. 13, ал. 1 от Закона за туризма; представители на Туристически сдружения от област Ловеч; туроператори и туристически агенти; представители на музеи, културни институции и други организации, имащи отношение към развитието на туризма в област Ловеч и хотелиери и ресторантиери.

2. Функциониране на Постоянната комисия по туризъм към Областен съвет за развитие на област Ловеч:

Със заповед на областния управител е определен състава на комисията и са проведени заседания на комисията, по време на които са взети решения, свързани с организацията на дейността, които след това са реализирани от експерти на ОА Ловеч. Популяризираны са събитията в област Ловеч, чрез изготвяне и поддържане на УЕБ събити-

ен календар на област Ловеч на интернет страницата на ОА Ловеч. Календарът е разработен в свободната за ползване платформа TEAMUP. В календара се публикуват събития, т.ч. фестивали, фолклорни събори, чествания, изложби, постановки и др., провеждани на територията на област Ловеч. Същият е публикуван на официалния сайт на Областна администрация Ловеч, под формата на банер: адрес <https://www.lovech.government.bg> и <https://teamup.com/kskm43hso65w2doejp>. Той е достъпен за „четене“ от всички граждани, проявили интерес към събитията в областта и се обновява ежемесечно. За коректна и актуална информация, която е поместена в календара беше необходимо и съдействие от страна на участниците в Комисията по туризъм, която изпращат периодично под формата на програма или план на събитията, организирани от тях.

Със съдействието на общините е обобщена информация за всички значими фестивали, празници и събития в област Ловеч, която ще бъде използвана за популяризирането им.

Проведено е анкетирание, с цел проучване и развитие на туристическите дейности на територията на област Ловеч, в което се включиха заинтересовани страни от седем общини от област Ловеч и изразиха мнения за най-известните обекти на природното наследство, обекти на културно-историческо наследство, предпочитаните маршрути и събития, срещнати трудности и идеи за развитието на туризма в област Ловеч.

Във връзка с изразено становище в анкетното проучване за липса на достатъчно финансиране за развитие на туризма по покана на Областна администрация Ловеч, експерт от Бизнес център за подпомагане на малки и средни предприятия (МСП) – Русе, представи по време на заседание на комисията информация за възможности за международен растеж, партньорства и финансиране.

Във връзка с идентифициран проблем с квалификацията на кадри в областта на туризма и по-специално в обучението на кадри в областта на алтернативния туризъм, ректора и заместник ректора на Лесотехнически университет – София, представиха по време на заседание на комисията, възможностите за обучение и сътрудничество с катедра „Алтернативен туризъм“. Впоследствие бе подписан договор за партньорство между университета и ОА Ловеч, който предвижда организиране и провеждане на дейности, свързани с развитие на ле-

совъдната дейност, туризма и устойчивото развитие на региона.

■ Сектори на устойчивост

Описаната практика може да се отнесе към всички изброени сектори: В социален аспект, партньорството за развитие на туризма е ключов фактор за успех, защото сам по себе си секторът на туризма разчита в голяма степен на усилията и капацитета на човешкия фактор и колкото той е по-добре квалифициран, иновативен, инициативен, информизиран и адаптивен, толкова туристическият бранш е по-успешен. В културен аспект, туризмът може да допринесе за развитието на публики, за профилиране в области, които разчитат на приноса на културни събития за привличане на туристи и по този начин обогатяват културния живот на региона и дават тласък за развитие на събитийно туристическо предлагане.

В икономически аспект, партньорството за развитие на туризма може да има принос за всички партниращи си страни от гледна точка на повишени икономически резултати за местния бизнес, заетост и пазар на труда.

В екологичен аспект, прилагането на нови технологии, основани на дигитализация на туристическите процеси, вкл. реклама в електронни социални медии, онлайн комуникация и др., спестява разходването на природни ресурси (горива, хартия, ел. енергия и др.), време и от тази гледна точка е пример за устойчивост.

■ Вложени ресурси

В реализирането на практиката са използвани единствено човешки ресурси и възможностите на платформата TEAMUP за реализацията на УЕБ събитийния календар.

Ползите за администрацията от въвеждането на практиката са:

1. Създаден е още един инструмент за подкрепа развитието на туризма на областно ниво.
2. Експертите, работещи в областта на регионалното развитие, в частност туризма, придобиха нови знания, контакти и възможности за по-добро изпълнение на преките си задачи, в съответствие с целите на администрацията.
3. Създаден е модел за партньорство с представители на академичната общност, който в бъдеще ще се надгражда с реали-

зиране на вече планирани съвместни инициативи.

- Областна администрация Ловеч подобрява публичния си облик на открита към хората и иновативна администрация, която работи целенасочено за развитието и просперитета на региона.

■ Съдействие при реализация на практиката

Практиката се прилага в резултат на доброто сътрудничество между експерти и служители от Областна администрация – Ловеч, Драматичен театър – Ловеч, Художествена галерия – Ловеч, Регионална библиотека – Ловеч, 8-те общините на територията на област Ловеч, Лесотехнически университет София, туристически сдружения и туроператори, сдружения с културна насоченост, външни експерти и др.

Постоянният състав е определен със заповед на областния управител на област Ловеч, но той е отворен за включване на нови членове и заинтересовани страни, които се идентифицират в процеса на работа или се предлагат от членове на основния състав.

Изхождайки от схващането, че съвместната работа на организации от публичния и частния сектор, както и представители на гражданското общество води до добри резултати, поради обединяване на експертиза и опит, комисията ще продължи своята работа за достигане на заложените цели.

■ Трансфериране на практиката

Практиката може да бъде трансферирана в други администрации, като бъде споделен опитът, предоставени документите, създадени в хода на нейната реализация и контакти с основните организатори и др. Практиката може да бъде доразвита и обогатена, както и адаптирана спрямо специфичните потребности на конкретната администрация или населено място.

■ Дигитализация

Преди внедряване на практиката координацията, комуникацията, търсенето на актуална информация се е осъществявало единствено и само на ниво община: общински събитийни календари, консултативни съвети на ниво община, отделни обяви и съобщения

на инициатори на събития на територията на област Ловеч и др. След внедряването на практиката е създаден консултативен орган на областно ниво, който обединява усилия за развитие на туризма на ниво област, вкл. и актуален уеб събитийен календар на област Ловеч.

Една част от процесите, свързани с практиката са организационни и разчитат на електронна комуникация между участниците. Друга част от процесите са комуникационни и разчитат на медийно отразяване, вкл. и в електронните медии.

Информацията за събитията в УЕБ събитийния календар се въвежда електронно, посредством предоставен достъп до уеб базирана платформа. При отваряне не натоварва паметта на устройството, от което се разглежда. Облачната услуга дава възможност за актуализиране по всяко време.

Процесите преди внедряване на практиката са със смесен характер: около 50% дигитализирани, 50% с използване на други форми на обмен, вкл. и хартия. След внедряване на практиката процесите са 100 % дигитализирани: информационния обмен тече в дигитална среда, комуникацията между участниците е в електронен вид.

■ Ефект от внедряване на практиката

Считаме, че внедряването на практиката отговаря на заложените предварителни цели:

Създаден е работещ консултативен орган, който извършва дейности в подкрепа на развитието на туризма в област Ловеч.

Създадена е възможност за съвместна работа на експерти за развитие на туризма на областно ниво и за генериране на ползи за всички заинтересовани страни от партньорството помежду им, което преди внедряване на практиката е извършвано епизодично и с недостатъчен интензитет.

Повишена е информираността на обществото за предстоящите събития на ниво област Ловеч, популяризираны са събитията, подобрена е комуникацията между институции и общини в област Ловеч. Преди внедряване на практиката не е имало място в дигиталната среда, което да дава актуална информация на ниво област Ловеч за актуални събития. Предложената практика предоставя възможност на гражданите в област Ловеч, както и на тези от

други части на страната, посещаващи общините, да търсят информация от множество различни източници за случващото се. Дава възможност да се запознаят с предстоящите събития в областта, като информацията е налична в единен календар, публикуван на интернет страницата на Областна администрация – Ловеч. При избиране на дадено събитие се отваря диалогов прозорец, предоставящ пълна информация за съответната инициатива. Сред данните, които могат да бъдат прочетени са място и час на събитието, организатори, кратък анонс, а също и от къде могат да бъдат закупени билети, в случай че мероприятиято не е с вход свободен. Въвлечена е академичната общност и местния бизнес в реализира-

не на дейности на регионално ниво: предоставена е възможност за повишаване на квалификацията на заетите в туризма, подписан е договор за сътрудничество, планирани са съвместни събития през 2025 г. и др. Преди внедряването на практиката не са осъществявани партньорски дейности в областта на туризма на ниво област Ловеч.

В резултат на прилагането на практиката и медийното отразяване на дейността, Постоянната комисия по туризъм към Областен съвет за развитие на област Ловеч е разпознаваема като партньор и пряк канал за комуникация при организиране на събития на областно ниво.

4.5

ГОРСКА КЛАСНА СТАЯ

Администрация: Изпълнителна агенция по горите

Ключови думи: гори, горско стопанство, лесовъд, горска педагогика, образование

Период на реализиране: 31.05.2024 - понастоящем

Официална интернет страница: www.iag.bg

Контакти: 1. Стоян Тошев, изпълнителен директор на Изпълнителна агенция по горите, iag@iag.bg

2. Радка Ляхова, гл. експерт в отдел „Информационно обслужване и връзки с обществеността“, press@iag.bg

■ Описание на практиката

ИАГ стартира кампания „Горска класна стая“, която се провежда на територията на повече от 20 държавни горски стопанства в цялата страна.

Лесовъдите от страната показваха гората като уникална класна стая, в която на практика ученици и студенти се запознаха с дейностите,

свързани с устойчивото стопанисване на горите. Представени бяха целите на различни видове сечи, предизвикателства при опазване на горите от болести и вредители, влиянието на климатичните промени, мерките за защита на горите от пожари.

Кампанията стартира на 31 май 2024 г. на територията на ДГС-София, над с. Железница. Реализираха се повече от 60 събития в

цялата страна. Кампанията има за цел да провокира в учениците интерес към гората.

Целева група

Практиката е насочена към граждани и бизнес.

Състояние на практиката преди внедряване

Общата представа на обществото за лесовъдите и тяхната работа в гората не е ясно дефинирана. Същността на лесовъдската професия, нейната трудност и значимост остава скрита или игнорирана. Ето защо, паралелно с устойчивото стопанисване на горите, с равностойно значение е и осигуряването на необходимите стандарти в отношението и комуникацията между обществото и специалистите, работещи в гората.

Лесовъдите са тесните специалисти и професионалисти, които най-добре познават горските екосистеми, методите за тяхното стопанисване и опазване. Образователните кампании реализирани от ИАГ и горските структури в страната са най-достъпния и прилаган начин за възстановяване на връзката между обществото и природата (горите),

възстановяване на контакта между съвременния човек и околната среда и развиването по на разбиране и усещане за природните процеси. Едновременно с това обученията запознават обществото с ролята и значението на лесовъдите за поддържането и съхраняването на горските екосистеми и осигуряването на техните многостранни и полезни екологични функции.

Цел на практиката

1. Запознаване на подрастващите и обществото с горските екосистеми, методите за тяхното стопанисване и опазване.
2. Възстановяване на връзката между обществото и природата (горите), възстановяване на контакта между съвременния човек и околната среда, развиване на толерантно отношение към природата и природните процеси.
3. Запознаване с ролята и значението на лесовъдите за поддържането и съхраняването на горските екосистеми и осигуряването на техните многостранни и полезни екологични функции.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

Кампанията е продължение на дългогодишната работа на ИАГ и нейните структури за повишаване на обществената информираност и доверие към лесовъдската колегия и дейностите в горите. Като надграждане на кампанията „Лесовъд за един ден“, насочена към децата и учениците от начална училищна възраст, „Горска класна стая“ се фокусира към по-големите възрастови групи. За постигане на по-цялостен ефект от дейностите, бяха привлечени като партньори преподаватели от Лесотехнически университет и професионалните гимназии по горско стопанство. Кампанията беше припозната от шестте Държавни горски предприятия, държавни горски и ловни стопанства, Регионални дирекции по горите, дирек-

ции на Природни паркове, лесозащитни станции.

За реализацията на кампанията бяха избрани насаждения, като младите хора бяха запознати с начина на маркиране, целта за провеждането на различните видове сечи, предизвикателства при опазване на горите от болести и вредители, влиянието на климатичните промени, мерките за защита на горите от пожари. Учениците имаха възможност да се запознаят с инструментите за измервания на височината, диаметъра, плътността на дърветата и насажденията.

■ Сектори на устойчивост

Кампанията има отношение към екологичния сектор. Цели да повиши осведомеността на обществото за дейностите в горите и

сметчаване на последиците от изменението на климата. Допринася за опазване, възстановяване и насърчаване устойчивото използване и управление на горите, както и за спиране загубата на биоразнообразието в тях. Тя е насочена и към икономическия сектор и необходимостта от ефективно използване на ресурси, устойчиви модели на потребление на дървесина.

■ Вложени ресурси

Участие в кампанията взеха повече от 180 експерта, обучени за работа по методите на горската педагогика. Включиха се и преподаватели от ЛТУ и професионалните гимназии по горско стопанство. Изготвени бяха редица прессъобщения, медийни публикации, постове във фейсбук и телевизионни репортажи в национални и регионални медии.

В кампанията се включиха повече от 2500 ученици и студенти от цялата страна.

■ Съдействие при реализация на практиката

Практиката се организира самостоятелно от Министерство на земеделието и храните чрез държавните горски предприятия и Изпълнителна агенция по горите.

■ Трансфериране на практиката

Практиката е пряко приложима в работата на всички администрации, идентифицирали необходимост да достигнат до по-големи целеви групи, като отговарят на често задавани въпроси от своята компетентност.

Дигиталното разпространение на информационните материали позволява целевото му достигане чрез представителните организации на съответната целева група.

■ Дигитализация

Кампанията беше осъществена изцяло на открито в горска обста-

новка. За предаване на информация и придобиване на знания бяха използвани само естествени материали, налични в природата. С цел повишаване сетивността на участниците, повишаване интереса и любовта им към природата. Бяха прилагани методи, основаващи се на реален контакт с околната среда и използване на сетивата. Кампанията имаше за цел откръсване на участниците от дигиталната среда и насърчаване на близък контакт с природата, което позволи по-цялостно усещане и разбиране на процесите, които протичат в горските екосистеми.

■ Ефект от внедряване на практиката

В резултат на проведените повече от 60 образователни събития в цялата страна, с участието на повече от 2500 ученици и студенти, са постигнати следните резултати:

Повишени са знанията на участниците за:

1. Горите и горските екосистеми, методите за тяхното стопанисване и опазване;
2. Ролята и значението на лесовъдите за поддържането и съхраняването на горските екосистеми и осигуряването на техните многостранни и полезни екологични функции;
3. Дейностите в горите и тяхната роля за сметчаване последиците от изменението на климата;
4. Необходимостта от опазване, възстановяване и устойчиво използване и управление на горите;
5. Спиране загубата на биологично разнообразие в горите;
6. Необходимостта от ефективно и каскадно използване на ресурси, устойчиви модели на потребление на дървесина и продукти от тях;
7. Укрепена е връзката на участниците с природата и горите, чрез въвличането им в интерактивни и сензитивни образователни мероприятия. Повишен е интересът им към околната среда и разбирането им за природните процеси, протичащи в горите.

4.6

ПАРК „ПРИКАЗНАТА ГОРА“

Администрация: Община Раковски

Ключови думи: творческа, иновативна, образователна, възпитателна

Период на реализиране: 2019 г. - понастоящем

Официална интернет страница: www.rakovski.bg

Контакти: Татяна Бакова, заместник кмет, tatiana_bakova@abv.bg

■ Описание на практиката

В град Раковски героите от любимите български народни приказки са позиционирани в местност, която децата и родителите нарекоха „Приказната гора“. Бетонни фигури с човешки ръст, пъстро изрисувани, образват децата. Майки и бащи, баби и дядовци с вълнение и трепет четат приказките в парка на своите любими деца и внуци. Разхождайки се на това приятно и прохладно място, подрастващите се образват и играят, постига се двоен ефект – разходка в парка с образователен акцент. Учим и играем! Какво по хубаво от това! За няколко години ръководството на община Раковски успя да представи следните приказки: Дядовата ръкавичка, Косе Босе, Житената питка, Лошата дума, Неволята, Тримата братя и златната ябълка, Дядо ряпа вади, Еленът и еленчето, Най-скъпоценния плод, Лисицата и щъркела, Кума Лиса и Ежко Бежко и любимият разказ „Серафим“. В близост до приказките са разположени макети на съвременните чудеса на света! Разхождайки се по калдъръмените пътечки, човек може да седне на избрана пейка, да прочете приказка, разказ или любопитни факти.

■ Целева група

Практиката е насочена към гражданите.

■ Състояние на практиката преди внедряване

Преди внедряването на практиката паркът представляваше една изоставена местност, обрасла с треви, храсти и израстъци на дърветата. Липсваха просторни терени за отдих. За децата бе нужно създаване на място, където да могат да играят и учат. Най – приятно е, когато човек забавлявайки се, учи. Винаги е добре, когато в общината успеем да съхраним и увеличим съществуващите пространства с дървета и зелени площи.

■ Цел на практиката

Да бъде създадено приятно място за отдих на гражданите! Да бъде запазено, съхранено и предавано на подрастващото поколение българското народно творчество! Да запазим дърветата! Да играем и учим! За изграждането на калдъръмените пътечки в парк „Приказната гора“ са използвани каменни плочи, които са извадени и съхранени от площада на град Раковски, на който бе извършен основен ремонт.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

Кметът на Община Раковски, г-н Павел Гуджеров обсъди идеята за създаване на парк, в който да бъдат поставени герои от детски филмчета, които са познати и гледани от децата. След анализ с хора от екипа си, той стигна до извода, че има толкова поучителни

български народни приказки, които да бъдат пресъздадени, чрез героите в този парк. И така децата ще имат възможността да учат, а родителите ще връщат спомените си, четейки любима приказка в гората.

■ Сектори на устойчивост

Практиката е към културен и екологичен сектор.

■ Вложени ресурси

Вложените средства са човешки и финансови. Служители от общинското предприятие оформят пътеките в парка, поддържат терените чисти и приветливи. За изграждането на фигурите от приказките се сключват договори с фирма за тяхната изработка, доставка и монтаж.

■ Съдействие при реализация на практиката

Практиката изцяло се реализира благодарение на Община Раковски.

■ Трансфериране на практиката

Напълно възможно е практиката да бъде реализирана и в други общини. Нека децата ни да познаят българското народно творчество, да го съхранят и предават на идните поколения!

■ Дигитализация

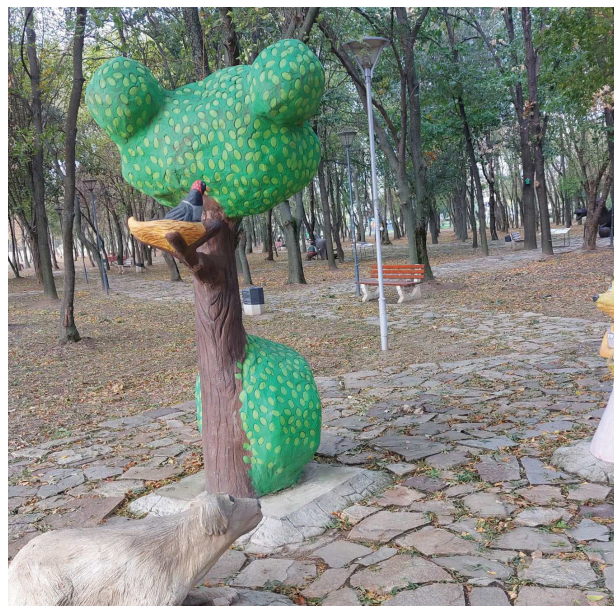
Тази практика не е свързана с дигитализирани процеси.

■ Ефект от внедряване на практиката

Изчисти се един терен, който се превърна в приказен парк.

Едно непроходимо място, днес е желана дестинация.

Децата и техните родители, разхождайки се, се образуват и успяват да съхранят и предадат българската народна приказка.

4.7

СЪЗДАВАНЕ НА ПЛАТФОРМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА, ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И БИЗНЕСА

Администрация: Национален център за информация и документация (НАЦИД)

Ключови думи: платформа, сътрудничество, научноизследователски организации и бизнес, иновативни услуги

Период на реализиране: 16.05.2024 г. - понастоящем

Официална интернет страница: www.nacid.bg

Контакти: 1. Вержиния Цанкова, ръководител на проекта и главен секретар на НАЦИД, vcankova@nacid.bg
2. Румяна Узунова, координатор на проекта, директор д-я ИОАСНД, rumyana.uzunova@nacid.bg

■ Описание на практиката

Практиката създава ефективно взаимодействие в областта на научните изследвания и иновациите между държавата, висшите училища (ВУ), научните организации (НО) и бизнеса чрез изградена централизирана уеб базирана платформа за достъп на малките и средни предприятия (МСП) до изследователски и иновативни услуги, лаборатории и апаратура, предоставяни от всички звена в регионалната екосистема на НИРД. Платформата е интегрирана в реално време с Регистър на академичния състав (РАС), Регистъра за научната дейност (РНД) и Българския портал за отворена наука (БПОН). Практиката е насочена към иновационно пренастройване на дейностите в предприятията и стимулиране на публично-частно сътрудничество между научноизследователските организации (НИО) и бизнеса.

■ Целева група

Практиката е насочена към бизнеса.

■ Състояние на практиката преди внедряване

Практиката е напълно нов инструмент и се въвежда за първи път в държавната администрация. Създаването на платформата е продиктувано от все по-острата необходимост от ефективна връзка и взаимодействие между МСП и НИО, оползотворяване на техния капацитет и трансфер на знания и технологии. Тя е отговор на необходимостта от ускоряване на процесите, свързани с внедряването на иновативни и модерни решения в предприятията и постигането на по-голяма конкурентоспособност в икономиката. Чрез платформата МСП ще могат да се възползват от финансиране по Процедура BG16RFPR002-1.005 „Малки иновативни грантове за малки и средни предприятия“ в изпълнение на Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 г., което е тясно обвързано с изпълнението на държавната политика, свързана с насърчаване и стимулиране на иновациите и технологиите в икономиката, повишаване на ефективността и приложимостта на резултатите от научноизследователските дейности. Практиката подпомага

предприятията в тяхното технологично и иновационно развитие чрез предоставяне на нови възможности за разрешаване на конкретни технологични или бизнес-предизвикателства.

■ Цел на практиката

1. Осигуряване на благоприятна среда за пълноценно използване на капацитета на научноизследователската и иновационна инфраструктура.
2. Повишаване ефективността и приложимостта на резултатите от научноизследователските дейности и интереса към иновациите и разпространението на научни знания, стимулиране на предприемаческа култура в обществото.
3. Насърчаване комерсиализацията на научноизследователската дейност, повишаване устойчивостта на научните центрове за развитие на интелигентната специализация и иновационната дейност на предприятията чрез внедряване на иновации.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

- Изготвяне на проектно предложение до ПНИИДИТ, одобрение на проектното предложение, реализиране на обществена поръчка за избор на изпълнител.
4. Анализ на данните (бизнес и системен анализ) и изискванията към създаването на Платформа за сътрудничество между висшите училища (ВУ), изследователските организации (ИО) и бизнеса чрез надграждането на РНД, РАС и БПОН.
 5. Изготвяне на системен проект с описание на всички процеси за пълно и адекватно представяне на изпълняваните дейности.
 6. Разработване на софтуерно решение, състоящо се в разработката на софтуерни модули и интерфейси.
 7. Тестове на софтуерната разработка в тестова среда.
 8. Внедряване и обучение. Внедряване на създадената Платформа и обучение на дефинираните потребителски групи за

обучение – администратори на информационната система (експерти на НАЦИД), представители на ВУ и научни организации.

9. Запознаване на висшите училища/научните организации с новоизградената Платформа за сътрудничество между ВУ, ИО и бизнеса и с възможностите, които предлага.
10. Гаранционна поддръжка на разработения софтуер.

■ Сектори на устойчивост

Социален – премахване на ограниченията за достъп на бизнеса до информация относно предоставяните от НИО услуги в областта на иновациите;

Икономически – активизиране на научноизследователската дейност, насърчаване на иновациите, увеличаване дела на частните разходи за научни изследвания, разработване и внедряване на иновативни и устойчиви технологии в различни области;

Екологичен – всички процеси са дигитализирани и не изискват изчерпаеми природни ресурси.

■ Вложени ресурси

Вложени ресурси: човешки – служители на НАЦИД и на изпълнителя, финансови – 930 500 лв. без ДДС, информационни – обучения.

За първи път след внедряване на системата ще се осъществи взаимодействие между бизнес и наука и подобряване на партньорствата между тях в областта на научните изследвания и технологично развитие, без допълнителен финансов ресурс за прозрачност на научноизследователската им дейност.

По-широко използване на капацитета на НИО в процесите на въвеждане на иновативни решения и технологии.

Ползи за администрацията – повишаване ефективността в интерес на бизнеса по открит и прозрачен начин.

■ Съдействие при реализация на практиката

Практиката се прилага самостоятелно.

Трансфериране на практиката

Практиката има за цел да насърчи подобряването на партньорствата между ВУ, НИО и бизнеса в областта на научните изследвания. Създадената информационна база за внедряване на иновативни технологии и услуги може да се използва от други администрации за обмен на данни в реално време и възможност за обединяване на различни платформи и услуги в единен интерфейс, за удобство на потребителите. Данните за наличния научен капацитет могат да се използват от страна на държавната администрация при разработването на различни политики в областта на научноизследователска дейност и иновациите.

Дигитализация

Целият процес с изключение на хартиените носители е дигитализиран. Въпросникът е създаден и съхранен на компютър. С помощта на принтер са разпечатани анкетни карти. Анкетата е публикувана на официалната интернет страница на дирекцията. В края на всяко тримесечие данните се експортират във формат Excel. В документ на Word, съдържащ всички въпроси, се обобщават данните.

Ефект от внедряване на практиката

Преди внедряване: Неефективно сътрудничество между научни

звена, ВУ и бизнес и ниските нива на трансфер на знания. Предприятията, имащи за цел да провеждат високотехнологични научни изследвания, необходими за осъществяването на иновационни проекти или за получаване на високоспециализирана услуга, извършват множество проучвания за намиране на подходящи специалисти, услуги и съоръжения.

След внедряване: Новосъздадената платформа изгражда устойчиви партньорства между НИО и бизнеса, като предоставя свободен достъп до регистрация на всяко предприятие, което желае да открие подходящи специалисти, услуги и съоръжения за провеждането на високотехнологични научни изследвания за осъществяването на иновационни проекти или за получаване на високоспециализирана услуга. Процесът спестява време и средства на МСП и повишава конкурентоспособността им. Внедряването на платформата отговаря на Оперативна цел 1 „Подобряване на научноизследователската система и иновационното представяне на предприятията“, заложена в ИСИС 2021-2027 г. Платформата ще определя допустимите бенефициенти по процедура чрез подбор на проектни предложения за „Малки иновативни грантове за МСП“ за реализирането на финансовата подкрепа за бизнеса.

The screenshot shows the NAZID website interface. At the top left is the NAZID logo with the text "НАЦИД Бизнес и научни организации". The top navigation bar includes "Начало", "Услуги" (highlighted in orange), "Доставчици", "Региони", "Вход", and "English". The main heading is "ТЪРСЕНЕ НА ПРЕДЛАГАНА УСЛУГА". Below it is a search bar with the placeholder "Търсене в наименование, код и описание на услуга" and a dropdown menu with "Поне една дума". A "Търсене" button is on the right. Below the search bar, there are search results for "Доставчик на услуга". The first result is "Университет за национално и световно стопанство... (110)". The second result is "Център за върхови постижения "Национален център... (89)". The third result is "Сдружение за научноизследователска и развойна д... (86)". The fourth result is "Институт по обща и неорганична химия - БАН (БАН) (58)". The fifth result is "Институт по микробиология "Стефан Ангелов" - БА... (53)". On the right side of the results, there is a "Намерени: 875" and "Страница (7/88): Първа < 1 ... 6 7 8 ... 88 > Последна". Below the results, there is a section for "Анализ на замърсители в повърхностни, питейни, подземни и отпадъчни води." with a "Код на услугата: 10141-0574-507" and "Университет по хранителни технологии".

4.8

ОЦЕНКА НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА КАЧЕСТВО, СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Администрация: Национален инспекторат по образованието (НИО), дирекция „Инспектиране“

Ключови думи: училищна политика, приобщаване, социално включване, оценка, самооценка, качество

Период на реализиране: 15.12.2023 г. - понастоящем

Официална интернет страница: www.nio.government.bg

Контакти: 1. Малина Едрева, главен инспектор, m.edreva@mon.bg

2. Стела Мицова, директор на дирекция „Инспектиране“, s.mitsova@mon.bg

■ Описание на практиката

НИО прилага безвъзмезден инструмент - TESSIE, с който се проследява изпълнението на политиката за приобщаващото образование и стимулиране на социалното включване. Това е електронна платформа, в която се агрегират и визуализират резултатите от въпросници за ученици, родители и училищен екип. Въпросите са в три модула: Лидерство и повишаване на качеството; Приобщаващ училищен климат; Работа в приобщаваща класна стая. Инструментът може да се използва от училищата за самооценка на училищни практики за прилагане на приобщаващото образование и от инспекторите за външна оценка на тази дейност.

■ Целева група

Практиката е вътрешноинституционална и насочена към граждани.

■ Състояние на практиката преди внедряване

С използването на инструмента TESSIE се цели: повишаване на информираността относно процеса на самооценка на дейностите за приобщаващото образование, идентифициране на потребностите от обучение на училищния екип за придобиване на умения за правил-

но интерпретиране на данните от въпросниците и предприемане на подходящи мерки за подобрене; придобиване на умения за самооценка и на други училищни политики и/или цялостната дейност за повишаване на качеството и устойчивото развитие на училището.

■ Цел на практиката

Намаляване на разхода на хартия, класьори, тонер. Намаляване обема, използван в архива, и по-лесно търсене на необходимата ни информация с въвеждането на електронни досиета за осчетоводените стопански операции. Опазване на околната среда.

■ Стъпки/етапи за реализацията и внедряването на добрата практика

В партньорство с представителите на националните инспекторати на шест европейски държави и университета в Гент, Белгия, бе разработен въпросник за ученици, родители и училищен екип, който изследва мнението им в три области на училищния живот: лидерство и повишаване на качеството, приобщаващо училище, работа в приобщаваща класна стая. До този момент въпросниците са налични на английски, френски, баски, валенсиански, малтий-

ски, български език, ще бъдат преведени и на естонски, сръбски, нидерландски. Училищните екипи на 4 столични училища апробираха съвместно с инспекторите прилагането на инструмента, възможностите за подобрене, използването на резултатите от въпросниците. Осъществен бе трансфер на знания и опит от въпросниците от този инструмент към инструментите за инспектиране, прилагани от НИО. След окончателно структуриране на платформата НИО ще осигури достъп на желаещи училища да я използват, като предостави необходимите насоки.

■ Сектори на устойчивост

Добрата практика е насочена към социалния и икономически сектор в подкрепа на международната амбиция, съгласно член 24 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, да обучава всички деца със специални образователни потребности, уязвими групи или в риск от отпадане. С активното приобщаване в образованието се предотвратява риска от социално изключване, нисък икономически растеж.

■ Вложени ресурси

За внедряване на практиката се използва бюджетът на НИО и средства от проекта. Усъвършенстван бе инструментът за инспектиране – въпросник (за родители, педагогически специалисти, ученици и директор на училище), като инспекторите в НИО адаптираха международен експертен опит от други европейски инспекторати и научни изследователи. Подобен бе начинът на изследване, съответно оценяване на приобщаващото образование като част от цялостната оценка на качеството на образованието в училището.

■ Съдействие при реализация на практиката

На този етап инструментът TESSIE се прилага самостоятелно от НИО и 4 училища в София. На следващ етап детски градини и учили-

ща ще бъдат насърчени за прилагането му, с което ще подобрят приобщаващата образователна среда и социалното включване, респективно ще се повиши качеството на образованието.

■ Трансфериране на практиката

Инструментът TESSIE може да се използва от детски градини и училища, които желаят да извършат самооценка на дейностите на приобщаващо образование и да внесат подходящи подобрения. Могат да използват опита и да организират процеса на оценяване на друга своя училищна политика. TESSIE може да се използва и от Министерство на образованието и науката, регионални управления на образованието, регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, други заинтересовани страни.

■ Ефект от внедряване на практиката

Чрез внедряване на инструмента TESSIE няколко пилотни училища вече разполагат с инструмент, с който може да поставят началото на процеса на цялостна самооценка, започвайки от една училищна дейност. Училищните екипи придобиха умения за самостоятелно провеждане на самооценъчна дейност и са подготвени за прилагане на наредба за управление на качеството. Повишена е информираността на родители, учители и ученици за същността, ролята им и ползата от самооценяването като движещ фактор за внасяне на подобрения в развитието на училището. Учителите и директорите получиха високоекспертна подкрепа и обратна връзка от инспектори, научни изследователи за прилагането на инструмента и интерпретирането на резултатите. Получиха насоки за определяне на подходящи мерки за подобрене, които да приобщават всички ученици, както и да идентифицират и използват партньори за включващото образование. НИО подобри своите инструменти в частта за включващото образование, с които оценява училищата.

ИНСТИТУТ
ПО ПУБЛИЧНА
АДМИНИСТРАЦИЯ

ИНСТИТУТ ПО ПУБЛИЧНА
АДМИНИСТРАЦИЯ
1000 София, ул. “Сердика” 6-8
тел. 02/940 2556
e-mail: ipa@ipa.government.bg
www.ipa.government.bg

СБОРНИК ДОБРИ ПРАКТИКИ 2024